

EL ENVEJECIMIENTO DE LA POBLACION CUBANA

2016

Centro de Estudios de Población y Desarrollo

Edición, Marzo de 2017
“AÑO 59 DE LA REVOLUCION”

INDICE

Introducción	1
Breves Comentarios	2
1. Población total de Cuba, por territorios, según sexo y zonas, al 31 de diciembre del 2016.	5
2. Población de 60 años y más, por territorios, según sexo y zonas, al 31 de diciembre del 2016	11
3. Estructura porcentual con respecto a la población total, de la población de 60 años y más, por territorios, según sexo y zonas, al 31 de diciembre del 2016.	17
4. Relación de dependencia, por territorios, según sexo y zonas, al 31 de diciembre del 2016.	23
5. Municipios con mayor proporción de personas de 60 años y más de cada provincia al 31/12/2016.	29
6. Indicadores del proceso de envejecimiento, por territorios según tipología de envejecimiento (ordenados de menor proporción de 60 años y más a mayor), al 31 de diciembre del 2016.	35
7. Indicadores del Proceso de Envejecimiento, por provincias, año 2016.	41
8. Edad Media y Mediana de Cuba, según sexo, año 2016.	42

INTRODUCCION

La presente publicación **"El Envejecimiento de la Población. Cuba y sus territorios"** de 2016 de la Oficina Nacional de Estadísticas e Información (ONEI) de Cuba, tiene como objetivo poner en conocimiento de los diferentes usuarios y la población en general las cifras e indicadores del proceso de envejecimiento poblacional.

La fuente fundamental de información procede del Sistema Estadístico Nacional, a través del cual la Oficina Nacional de Estadísticas e Información y sus Oficina Provinciales, captan información de los centros informantes directamente y otras informaciones que se reciben de forma directa de los Organismos de la Administración Central del Estado.

En 1997 se inicia el ciclo de publicaciones referidas al tema del Envejecimiento, las que se han estado editando anualmente con el objetivo de difundir informaciones estadísticas que posibilitan un diagnóstico cuantitativo de lo que se ha definido como el principal reto demográfico en Cuba.

A fin de darle continuidad a este trabajo, satisfaciendo con ello los requerimientos de un elevado número de usuarios, se presenta ahora la correspondiente al año 2016, desglosado por provincias y municipios. Con ello se pone en manos de investigadores y especialistas un conjunto de informaciones relevantes sobre este segmento de la población.

La información está precedida de un capítulo introductorio en el que aparecen algunos términos, definiciones y consideraciones acerca del envejecimiento, así como las formas de cálculo de medidas (coeficientes e índices) que aportan conocimientos sobre el proceso de envejecimiento en los diferentes territorios, y gráficos que pueden resultar de interés a los usuarios.

Para la edición de esta publicación se recibió una contribución parcial del Fondo de Población de las Naciones Unidas (UNFPA), a partir de su inclusión en un proyecto de colaboración que el Centro de Estudios de Población y Desarrollo (CEPDE), de la Oficina Nacional de Estadísticas realiza con esa agencia del sistema de las Naciones Unidas.

En su diseño, elaboración y comentarios ha trabajado Enrique Frómata Sánchez, Ebel Quezada Gutiérrez, María del Carmen Franco Suárez y Enrique González Galbán, funcionarios, Jefa del Departamento de Estudios de Población y Sub-Director del CEPDE respectivamente, su revisión final estuvo a cargo de Juan Carlos Alfonso Fraga, Director del CEPDE.

Fondo de Población de las
Naciones Unidas

Centro de Estudios
de Población y Desarrollo

BREVES COMENTARIOS

El fenómeno del envejecimiento de la población se produce de forma paulatina y en él intervienen, la fecundidad, la mortalidad y las migraciones, variables que en acción combinada en el tiempo determinan el crecimiento y la estructura por edades de la población, de suma importancia para la planificación económica y social de cualquier país.

La definición de envejecimiento desde el punto de vista demográfico está relacionada con el aumento en la proporción de personas de edad avanzada con relación al resto de la población, sin embargo, se ha considerado la importancia de definirla también como la inversión de la pirámide de edades, debido a que el fenómeno, no es solamente un aumento de la proporción de ancianos, sino también una disminución de la proporción de niños y jóvenes entre 0 y 14 años.

En el caso cubano es importante precisar que al encontrarse la fecundidad por debajo del nivel de reemplazo - menos de una hija por mujer desde hace 38 años- la población de 0 - 14 años ha ido disminuyendo con respecto al total, y al mismo tiempo, al disminuir también los niveles de mortalidad ha ido aumentando la proporción de personas de 60 años y más que, en los últimos años, desde el punto de vista cuantitativo ha tenido una significación importante en el proceso de envejecimiento. En otras palabras, se trata de una evolución en la cual la reducción del tamaño de las cohortes de nacidos, implica un estrechamiento de la base de la pirámide inicialmente, lo que unido a la disminución de la mortalidad provoca un ensanchamiento, primero en el centro de la misma y más tarde en la cúspide.

Conceptualmente, este proceso se asocia con la denominada Transición Demográfica, y presenta varias etapas; Cuba se encuentra en la última de estas etapas, con niveles muy bajos de fecundidad y mortalidad, aunque para algunos especialistas e investigadores ya se encuentra en una etapa post- transicional.

A pesar de la relativa homogeneidad territorial que presentan las variables del crecimiento poblacional, especialmente la fecundidad y la mortalidad, existen diferenciales que determinan un desigual crecimiento y estructura por sexo y edades, lo que se traduce en diferentes grados de envejecimiento a ese nivel, el que recorre un amplio rango de valores que va desde **13,0** por ciento de personas de 60 años y más con respecto al total hasta el **27,5** por ciento en los municipios de Yateras en la provincia de Guantánamo y Plaza de la Revolución en La Habana respectivamente.

Esta publicación se ha venido editando desde el año 1997. En la misma se adoptó para Cuba y sus territorios una tipología similar a la elaborada por el Centro Latinoamericano y Caribeño de Demografía (CELADE)-División de Población de CEPAL, para clasificar a los países de la región. Los grupos se establecen de acuerdo a intervalos que indican el grado de envejecimiento, como se explica a continuación:

Grupo de Envejecimiento I (GEI): menos del 10.0 por ciento de la población de 60 años y más respecto al total.

Grupo de Envejecimiento II (GEII): entre el 10.0 y el 15.0 por ciento de la población de 60 años y más respecto al total.

Grupo de Envejecimiento III (GEIII): mayor del 15.0 por ciento de la población de 60 años y más respecto al total.

Debe señalarse que desde hace años no clasifica en el primer grupo ningún municipio y de continuar el ritmo de crecimiento del envejecimiento como en la actualidad, no clasificará ninguno en el segundo grupo dentro de 6 – 7 años

Para una comprensión más adecuada del tema presentado, así como para facilitar los trabajos analíticos, se calculan en esta publicación cuatro índices o medidas que a la vez que caracterizan el proceso de envejecimiento poblacional, permiten una interrelación de las edades que lo componen con las restantes.

Estos son:

V/P: Proporción del número de personas de 60 años y más con relación a la población total **(por cien)**. Se identifica como Grado o Nivel de Envejecimiento

V/J: Relación entre el número de personas de 60 años y más y el número de niños y jóvenes de 0 a 14 años, **(por 1000)**. Se identifica como Relación Viejo - Joven

V/A: Relación entre el número de personas de 60 años y más y los adultos entre 15 y 59 años, **(por 1000)**. Se identifica como Relación Viejo - Adulto

RD = ((J+ V) / A) Relación entre el número de jóvenes (0 - 14 años) y los adultos mayores (60 años y más) y la población adulta (15 - 59 años) **(por 1000)**.

Donde:

V→ es el número de personas de 60 años y más.

P→ es la Población Total.

A→ es el número de Adultos (personas de 15 a 59 años).

J → es el número de niños y jóvenes entre 0 y 14 años.

Unos breves comentarios sobre la aplicación de estos índices y en general de las características del proceso de envejecimiento poblacional para Cuba y sus territorios se presentan seguidamente.

El proceso de envejecimiento, visto como un aumento en la proporción de personas de 60 años y más con relación a la población total, se ha venido desarrollando y profundizando en los últimos años. Utilizando la tipología propuesta, comentada ya en párrafos anteriores, el país ha transitado desde un 11,3 por ciento de personas de 60 años y más en 1985 hasta un 19,8 por ciento en el 2016, lo que indica su ubicación en el Grupo III de Envejecimiento (>15 %). Así, en el término de 31 años el envejecimiento se ha incrementado en 8,5 puntos porcentuales.

Desde el punto de vista territorial todas las provincias del país se encuentran en el Grupo III con valores por encima de 15%, siendo Guantánamo y la Isla de la Juventud los territorios menos envejecidos con valores de 17,3 y 17,6 respectivamente.

La relación entre la población de 60 años y más con respecto a la de 0 – 14 años presenta valores por encima de la media nacional en occidente y centro, excepto en Artemisa y Ciego de Ávila; mientras en el oriente alcanza sus valores más bajos. Visto a la luz de la relación entre las personas de 60 años y más sobre las de 15 a 59, se presenta una situación similar, es decir, en el occidente se concentran los valores por encima de la media nacional y en el oriente por debajo, con las excepciones ya señaladas.

En la actualidad la población de personas mayores está conformada por 2 219 784, cifra mayor a la de la población adolescente entre 10 y 19 años; sin embargo, como tendencia la primera seguirá incrementándose ininterrumpidamente, mientras que la población joven y dentro de ella la adolescente tenderá al decrecimiento. De acuerdo a estimaciones de la División de Población de las Naciones Unidas, Barbados y Cuba serán los países mas envejecidos de América Latina y el Caribe en la perspectiva inmediata.

Otros indicadores para analizar el proceso de envejecimiento en el país son la edad media y mediana que se calculan en 39,9 y 41,1 años respectivamente.

En cuanto a los municipios, el municipio más joven del país continúa siendo Yateras, perteneciente a la provincia de Guantánamo, con el 13,0 por ciento de su población con 60 años y más, seguido por el Municipio Caimanera de la misma provincia con 13,3 por ciento. De esta manera no queda ningún municipio ubicado en el Grupo I. En el otro extremo aparecen como los municipios más envejecidos Plaza de la Revolución, Placetas y Unión de Reyes, con el 27,5 25,0 y 24,8 por ciento de Personas Mayores respectivamente. Los tres territorios presentan los indicadores V/J y V/A más elevados de todo el país, y los grados de envejecimiento mayores. Con independencia que en términos relativos la diferencia entre estos territorios no resulte considerable, hay que tener presente el total de población de los mismos, lo que en cifras absolutas significa que en Unión de Reyes hay 9 049 personas de 60 años y más, en Placetas 17 043 y en Plaza de la Revolución 40 020. El municipio donde hay mayor cantidad de personas mayores es Santiago de Cuba con 97 993, siguiéndole Holguín con 70 767 y a continuación Camagüey con 68 500 habitantes en esas edades.

El indicador Relación de Dependencia (RD) entre municipios, se mueve en un rango de valores entre 479 y 653 por mil (Alquizar y Placetas por ese orden). La media nacional es de 564 y por provincias presentan los valores mínimos Artemisa y Ciego de Ávila con 518 y 544 respectivamente, mientras con los máximos valores aparecen Villa Clara (bien distanciada del resto con 610) Sancti Spíritus y Pinar del Río con 585 y 583 respectivamente.

Cabe señalar que los valores alcanzados por la RD a nivel provincial no constituyen situaciones desfavorables, sin embargo en algunos municipios los valores del indicador – por encima de 600 - apuntan hacia una situación menos satisfactoria, sobre todo porque ese nivel se alcanza a expensas de la población senescente, como en el caso de la provincia de Villa Clara, donde resulta muy marcado el proceso de envejecimiento poblacional. En la medida que avance este proceso y se manifieste al interior de la Población Económicamente Activa, debido a que las cohortes que ingresan a la misma son menos numerosas que las que salen o pasan a edades no activas (período post-activo), se agudizará la situación en algunos territorios (los más envejecidos).

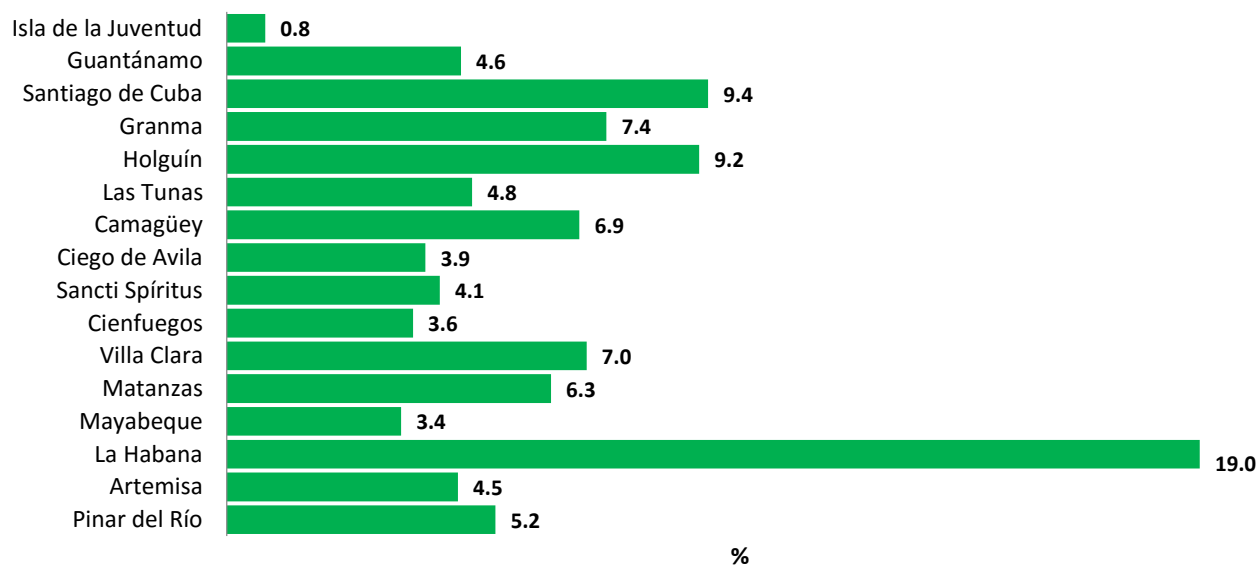
1. Población de Cuba por provincias, según sexo y zonas.

Año 2016

PROVINCIAS	Unidad								
	Ambas Zonas			Urbano			Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
CUBA	11 239 224	5 598 165	5 641 059	8 646 602	4 207 730	4 438 872	2 592 622	1 390 435	1 202 187
Pinar del Río	588 272	298 427	289 845	382 434	188 699	193 735	205 838	109 728	96 110
Artemisa	506 203	255 127	251 076	352 787	173 422	179 365	153 416	81 705	71 711
La Habana	2 130 081	1 018 558	1 111 523	2 130 081	1 018 558	1 111 523	0	0	0
Mayabeque	381 689	193 528	188 161	278 606	137 567	141 039	103 083	55 961	47 122
Matanzas	709 707	355 137	354 570	591 564	291 023	300 541	118 143	64 114	54 029
Villa Clara	787 857	394 363	393 494	614 667	301 222	313 445	173 190	93 141	80 049
Cienfuegos	407 695	206 264	201 431	334 966	166 433	168 533	72 729	39 831	32 898
Sancti Spíritus	466 359	234 852	231 507	338 412	166 156	172 256	127 947	68 696	59 251
Ciego de Avila	434 914	219 642	215 272	319 843	157 648	162 195	115 071	61 994	53 077
Camagüey	772 210	386 309	385 901	603 820	293 947	309 873	168 390	92 362	76 028
Las Tunas	537 221	272 971	264 250	358 051	176 284	181 767	179 170	96 687	82 483
Holguín	1 034 331	520 456	513 875	687 033	335 592	351 441	347 298	184 864	162 434
Granma	831 223	420 225	410 998	509 979	249 053	260 926	321 244	171 172	150 072
Santiago de Cuba	1 053 966	523 454	530 512	748 260	360 612	387 648	305 706	162 842	142 864
Guantánamo	512 964	256 197	256 767	326 691	157 209	169 482	186 273	98 988	87 285
Isla de la Juventud	84 532	42 655	41 877	69 408	34 305	35 103	15 124	8 350	6 774

PORCENTAJE DE LA POBLACION DE CUBA POR PROVINCIAS

2016

1. Población de Cuba por provincias y municipios, según sexo y zonas.

Año 2016

PROVINCIA/MUNICIPIO	Unidad								
	Ambas Zonas			Urbano			Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
CUBA	11 239 224	5 598 165	5 641 059	8 646 602	4 207 730	4 438 872	2 592 622	1 390 435	1 202 187
Pinar del Río	588 272	298 427	289 845	382 434	188 699	193 735	205 838	109 728	96 110
Sandino	36 851	19 207	17 644	23 121	11 706	11 415	13 730	7 501	6 229
Mantua	24 205	13 008	11 197	14 021	7 338	6 683	10 184	5 670	4 514
Minas de Matahambre	32 365	16 726	15 639	21 205	10 685	10 520	11 160	6 041	5 119
Viñales	28 369	14 430	13 939	16 866	8 357	8 509	11 503	6 073	5 430
La Palma	34 546	17 693	16 853	17 005	8 398	8 607	17 541	9 295	8 246
Los Palacios	39 042	19 905	19 137	29 076	14 604	14 472	9 966	5 301	4 665
Consolación del Sur	88 730	45 083	43 647	58 658	29 077	29 581	30 072	16 006	14 066
Pinar del Río	191 701	94 335	97 366	156 241	75 505	80 736	35 460	18 830	16 630
San Luis	32 532	16 892	15 640	9 635	4 747	4 888	22 897	12 145	10 752
San Juan y Martínez	43 784	22 317	21 467	16 516	8 090	8 426	27 268	14 227	13 041
Guane	36 147	18 831	17 316	20 090	10 192	9 898	16 057	8 639	7 418
Artemisa	506 203	255 127	251 076	352 787	173 422	179 365	153 416	81 705	71 711
Bahía Honda	43 426	22 634	20 792	28 464	14 453	14 011	14 962	8 181	6 781
Mariel	45 111	22 714	22 397	35 268	17 430	17 838	9 843	5 284	4 559
Guanajay	28 276	13 966	14 310	23 044	11 156	11 888	5 232	2 810	2 422
Caimito	41 177	20 726	20 451	25 765	12 635	13 130	15 412	8 091	7 321
Bauta	49 702	24 563	25 139	38 860	18 918	19 942	10 842	5 645	5 197
San Antonio de los Baños	49 677	24 666	25 011	34 992	16 935	18 057	14 685	7 731	6 954
Güira de Melena	39 567	19 882	19 685	28 559	13 961	14 598	11 008	5 921	5 087
Alquizar	32 026	16 543	15 483	15 318	7 677	7 641	16 708	8 866	7 842
Artemisa	84 920	42 694	42 226	59 898	29 415	30 483	25 022	13 279	11 743
Candelaria	20 927	10 632	10 295	13 341	6 584	6 757	7 586	4 048	3 538
San Cristobal	71 394	36 107	35 287	49 278	24 258	25 020	22 116	11 849	10 267
La Habana	2 130 081	1 018 558	1 111 523	2 130 081	1 018 558	1 111 523	0	0	0
Playa	180 614	84 281	96 333	180 614	84 281	96 333	0	0	0
Plaza de la Revolución	145 687	66 530	79 157	145 687	66 530	79 157	0	0	0
Centro Habana	138 060	64 323	73 737	138 060	64 323	73 737	0	0	0
Habana Vieja	84 333	40 610	43 723	84 333	40 610	43 723	0	0	0
Regla	43 644	21 132	22 512	43 644	21 132	22 512	0	0	0
Habana del Este	176 139	84 452	91 687	176 139	84 452	91 687	0	0	0
Guanabacoa	121 329	58 803	62 526	121 329	58 803	62 526	0	0	0
San Miguel del Padrón	156 579	75 985	80 594	156 579	75 985	80 594	0	0	0
Diez de Octubre	202 311	94 294	108 017	202 311	94 294	108 017	0	0	0
Cerro	124 278	58 586	65 692	124 278	58 586	65 692	0	0	0
Marianao	136 292	65 357	70 935	136 292	65 357	70 935	0	0	0
La Lisa	141 026	68 396	72 630	141 026	68 396	72 630	0	0	0
Boyeros	195 301	96 226	99 075	195 301	96 226	99 075	0	0	0
Arroyo Naranjo	204 105	100 156	103 949	204 105	100 156	103 949	0	0	0
Cotorro	80 383	39 427	40 956	80 383	39 427	40 956	0	0	0

1. Población de Cuba por provincias y municipios, según sexo y zonas.

Año 2016

PROVINCIA/MUNICIPIO	Ambas Zonas			Urbano			Rural			Unidad
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	
Mayabeque	381 689	193 528	188 161	278 606	137 567	141 039	103 083	55 961	47 122	
Bejucal	27 360	13 996	13 364	20 139	10 166	9 973	7 221	3 830	3 391	
San José de las Lajas	77 099	40 151	36 948	51 701	25 636	26 065	25 398	14 515	10 883	
Jaruco	24 703	12 271	12 432	18 381	8 957	9 424	6 322	3 314	3 008	
Santa Cruz del Norte	35 144	17 692	17 452	24 128	11 985	12 143	11 016	5 707	5 309	
Madruga	27 660	13 808	13 852	20 762	10 168	10 594	6 898	3 640	3 258	
Nueva Paz	24 577	12 578	11 999	17 857	8 937	8 920	6 720	3 641	3 079	
San Nicolás	20 869	10 397	10 472	16 291	7 966	8 325	4 578	2 431	2 147	
Güines	66 638	32 983	33 655	52 798	25 629	27 169	13 840	7 354	6 486	
Melena del Sur	20 512	10 557	9 955	13 875	6 946	6 929	6 637	3 611	3 026	
Batabanó	27 166	13 737	13 429	21 787	10 833	10 954	5 379	2 904	2 475	
Quivicán	29 961	15 358	14 603	20 887	10 344	10 543	9 074	5 014	4 060	
Matanzas	709 707	355 137	354 570	591 564	291 023	300 541	118 143	64 114	54 029	
Matanzas	158 999	77 349	81 650	147 255	71 029	76 226	11 744	6 320	5 424	
Cárdenas	151 960	75 857	76 103	140 196	68 989	71 207	11 764	6 868	4 896	
Martí	22 425	11 444	10 981	13 949	6 965	6 984	8 476	4 479	3 997	
Colón	70 161	34 850	35 311	57 852	28 261	29 591	12 309	6 589	5 720	
Perico	30 914	15 542	15 372	25 465	12 573	12 892	5 449	2 969	2 480	
Jovellanos	58 173	29 762	28 411	43 397	21 738	21 659	14 776	8 024	6 752	
Pedro Betancourt	31 067	15 814	15 253	24 929	12 423	12 506	6 138	3 391	2 747	
Limónar	26 645	13 431	13 214	13 978	6 839	7 139	12 667	6 592	6 075	
Unión de Reyes	36 560	18 625	17 935	28 085	13 970	14 115	8 475	4 655	3 820	
Ciénaga de Zapata	9 755	4 978	4 777	6 756	3 406	3 350	2 999	1 572	1 427	
Jagüey Grande	60 431	30 628	29 803	48 958	24 351	24 607	11 473	6 277	5 196	
Calimete	28 343	14 502	13 841	25 970	13 135	12 835	2 373	1 367	1 006	
Los Arabos	24 274	12 355	11 919	14 774	7 344	7 430	9 500	5 011	4 489	
Villa Clara	787 857	394 363	393 494	614 667	301 222	313 445	173 190	93 141	80 049	
Corralillo	26 089	13 234	12 855	19 250	9 578	9 672	6 839	3 656	3 183	
Quemado de Güines	21 586	11 077	10 509	14 041	7 034	7 007	7 545	4 043	3 502	
Sagua la Grande	52 118	25 711	26 407	44 927	21 916	23 011	7 191	3 795	3 396	
Encrucijada	33 139	16 889	16 250	24 758	12 371	12 387	8 381	4 518	3 863	
Camajuaní	59 898	30 277	29 621	39 983	19 730	20 253	19 915	10 547	9 368	
Caibarién	40 102	20 072	20 030	35 274	17 462	17 812	4 828	2 610	2 218	
Remedios	44 758	22 391	22 367	30 456	14 788	15 668	14 302	7 603	6 699	
Placetas	68 065	34 029	34 036	47 996	23 346	24 650	20 069	10 683	9 386	
Santa Clara	245 470	120 514	124 956	223 987	108 543	115 444	21 483	11 971	9 512	
Cifuentes	27 584	13 954	13 630	17 766	8 778	8 988	9 818	5 176	4 642	
Santo Domingo	50 035	25 269	24 766	36 440	17 981	18 459	13 595	7 288	6 307	
Ranchuelo	53 775	27 086	26 689	38 640	19 022	19 618	15 135	8 064	7 071	
Manicaragua	65 238	33 860	31 378	41 149	20 673	20 476	24 089	13 187	10 902	

1. Población de Cuba por provincias y municipios, según sexo y zonas.

Año 2016

PROVINCIA/MUNICIPIO	Ambas Zonas			Urbano			Rural			Unidad
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	
Cienfuegos	407 695	206 264	201 431	334 966	166 433	168 533	72 729	39 831	32 898	
Aguada de Pasajeros	32 192	16 527	15 665	28 675	14 541	14 134	3 517	1 986	1 531	
Rodas	34 051	17 555	16 496	23 202	11 673	11 529	10 849	5 882	4 967	
Palmira	32 849	16 712	16 137	26 613	13 322	13 291	6 236	3 390	2 846	
Lajas	22 001	11 381	10 620	15 296	7 745	7 551	6 705	3 636	3 069	
Cruces	30 357	15 485	14 872	21 614	10 763	10 851	8 743	4 722	4 021	
Cumanayagua	48 910	25 336	23 574	32 407	16 290	16 117	16 503	9 046	7 457	
Cienfuegos	176 244	87 093	89 151	165 203	80 869	84 334	11 041	6 224	4 817	
Abreus	31 091	16 175	14 916	21 956	11 230	10 726	9 135	4 945	4 190	
Sancti Spíritus	466 359	234 852	231 507	338 412	166 156	172 256	127 947	68 696	59 251	
Yaguajay	55 509	28 271	27 238	38 213	18 984	19 229	17 296	9 287	8 009	
Jatibonico	43 219	22 117	21 102	27 715	13 804	13 911	15 504	8 313	7 191	
Taguasco	34 260	17 569	16 691	23 076	11 511	11 565	11 184	6 058	5 126	
Cabaiguán	65 720	32 811	32 909	43 896	21 226	22 670	21 824	11 585	10 239	
Fomento	32 646	16 546	16 100	21 176	10 474	10 702	11 470	6 072	5 398	
Trinidad	76 338	38 498	37 840	55 792	27 476	28 316	20 546	11 022	9 524	
Sancti Spíritus	141 970	70 351	71 619	119 139	57 887	61 252	22 831	12 464	10 367	
La Sierpe	16 697	8 689	8 008	9 405	4 794	4 611	7 292	3 895	3 397	
Ciego de Avila	434 914	219 642	215 272	319 843	157 648	162 195	115 071	61 994	53 077	
Chambas	37 865	19 567	18 298	24 302	12 286	12 016	13 563	7 281	6 282	
Morón	69 158	34 308	34 850	64 322	31 554	32 768	4 836	2 754	2 082	
Bolivia	15 745	8 129	7 616	9 390	4 715	4 675	6 355	3 414	2 941	
1ro de Enero	23 446	12 078	11 368	15 150	7 587	7 563	8 296	4 491	3 805	
Ciro Redondo	30 518	15 722	14 796	16 849	8 473	8 376	13 669	7 249	6 420	
Florencia	19 201	9 961	9 240	10 330	5 163	5 167	8 871	4 798	4 073	
Majagua	25 719	13 167	12 552	13 690	6 763	6 927	12 029	6 404	5 625	
Ciego de Avila	153 833	75 934	77 899	129 938	63 048	66 890	23 895	12 886	11 009	
Venezuela	26 596	13 818	12 778	17 200	8 735	8 465	9 396	5 083	4 313	
Baraguá	32 833	16 958	15 875	18 672	9 324	9 348	14 161	7 634	6 527	
Camagüey	772 210	386 309	385 901	603 820	293 947	309 873	168 390	92 362	76 028	
Carlos M. de Céspedes	23 879	12 293	11 586	17 495	8 747	8 748	6 384	3 546	2 838	
Esmeralda	30 064	15 392	14 672	21 739	10 864	10 875	8 325	4 528	3 797	
Sierra de Cubitas	18 410	9 497	8 913	10 419	5 134	5 285	7 991	4 363	3 628	
Minas	37 291	19 107	18 184	25 412	12 726	12 686	11 879	6 381	5 498	
Nuevitas	61 827	31 096	30 731	47 553	23 489	24 064	14 274	7 607	6 667	
Guáimaro	37 886	19 257	18 629	27 683	13 537	14 146	10 203	5 720	4 483	
Sibanicú	30 753	15 870	14 883	19 093	9 549	9 544	11 660	6 321	5 339	
Camagüey	329 195	159 624	169 571	309 461	148 181	161 280	19 734	11 443	8 291	
Florida	71 591	35 918	35 673	58 620	28 750	29 870	12 971	7 168	5 803	
Vertientes	51 475	26 406	25 069	33 329	16 453	16 876	18 146	9 953	8 193	
Jimaguayú	20 470	10 874	9 596	4 270	2 137	2 133	16 200	8 737	7 463	
Najasa	15 376	8 176	7 200	4 315	2 173	2 142	11 061	6 003	5 058	
Santa Cruz del Sur	43 993	22 799	21 194	24 431	12 207	12 224	19 562	10 592	8 970	

1. Población de Cuba por provincias y municipios, según sexo y zonas.

Año 2016

PROVINCIA/MUNICIPIO	Ambas Zonas			Urbano			Rural			Unidad
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	
Las Tunas	537 221	272 971	264 250	358 051	176 284	181 767	179 170	96 687	82 483	
Manatí	31 478	16 391	15 087	13 609	6 927	6 682	17 869	9 464	8 405	
Puerto Padre	91 976	46 622	45 354	55 399	27 441	27 958	36 577	19 181	17 396	
Jesús Menéndez	50 460	26 197	24 263	15 500	7 852	7 648	34 960	18 345	16 615	
Majibacoa	43 098	22 541	20 557	12 174	6 485	5 689	30 924	16 056	14 868	
Las Tunas	200 238	99 653	100 585	170 185	83 654	86 531	30 053	15 999	14 054	
Jobabo	47 350	24 503	22 847	18 012	9 054	8 958	29 338	15 449	13 889	
Colombia	32 815	16 747	16 068	22 564	11 351	11 213	10 251	5 396	4 855	
Amancio	40 647	20 832	19 815	28 360	14 243	14 117	12 287	6 589	5 698	
Holguín	1 034 331	520 456	513 875	687 033	335 592	351 441	347 298	184 864	162 434	
Gibara	71 668	36 706	34 962	38 998	19 374	19 624	32 670	17 332	15 338	
Rafael Freire	53 657	27 566	26 091	21 564	10 661	10 903	32 093	16 905	15 188	
Banes	78 933	40 009	38 924	45 924	22 581	23 343	33 009	17 428	15 581	
Antillas	12 398	6 237	6 161	10 669	5 268	5 401	1 729	969	760	
Báguanos	49 892	25 696	24 196	17 858	8 872	8 986	32 034	16 824	15 210	
Holguín	354 326	173 551	180 775	302 041	145 627	156 414	52 285	27 924	24 361	
Calixto García	55 275	28 582	26 693	18 176	8 984	9 192	37 099	19 598	17 501	
Cacocúm	40 639	21 147	19 492	23 592	11 939	11 653	17 047	9 208	7 839	
Urbano Noris	40 135	20 531	19 604	25 355	12 478	12 877	14 780	8 053	6 727	
Cueto	32 181	16 601	15 580	22 444	11 236	11 208	9 737	5 365	4 372	
Mayarí	99 482	50 318	49 164	64 023	31 418	32 605	35 459	18 900	16 559	
Frank País	23 740	12 160	11 580	10 603	5 193	5 410	13 137	6 967	6 170	
Sagua de Tánamo	47 365	24 310	23 055	23 606	11 610	11 996	23 759	12 700	11 059	
Moa	74 640	37 042	37 598	62 180	30 351	31 829	12 460	6 691	5 769	
Granma	831 223	420 225	410 998	509 979	249 053	260 926	321 244	171 172	150 072	
Río Cauto	47 193	24 343	22 850	30 009	15 071	14 938	17 184	9 272	7 912	
Cauto Cristo	20 618	10 772	9 846	5 095	2 520	2 575	15 523	8 252	7 271	
Jiguaní	60 486	30 484	30 002	34 871	16 947	17 924	25 615	13 537	12 078	
Bayamo	238 227	117 427	120 800	171 081	82 094	88 987	67 146	35 333	31 813	
Yara	56 616	29 224	27 392	29 091	14 605	14 486	27 525	14 619	12 906	
Manzanillo	129 471	64 518	64 953	105 551	51 495	54 056	23 920	13 023	10 897	
Campechuela	44 168	22 546	21 622	26 002	12 832	13 170	18 166	9 714	8 452	
Media Luna	33 318	17 248	16 070	15 626	7 756	7 870	17 692	9 492	8 200	
Niquero	42 692	21 767	20 925	24 022	11 860	12 162	18 670	9 907	8 763	
Pilón	29 752	15 245	14 507	13 432	6 656	6 776	16 320	8 589	7 731	
Bartolome Masó	49 655	25 777	23 878	21 707	10 793	10 914	27 948	14 984	12 964	
Buey Arriba	31 652	16 426	15 226	11 901	5 906	5 995	19 751	10 520	9 231	
Guisa	47 375	24 448	22 927	21 591	10 518	11 073	25 784	13 930	11 854	

1. Población de Cuba por provincias y municipios, según sexo y zonas.

Año 2016

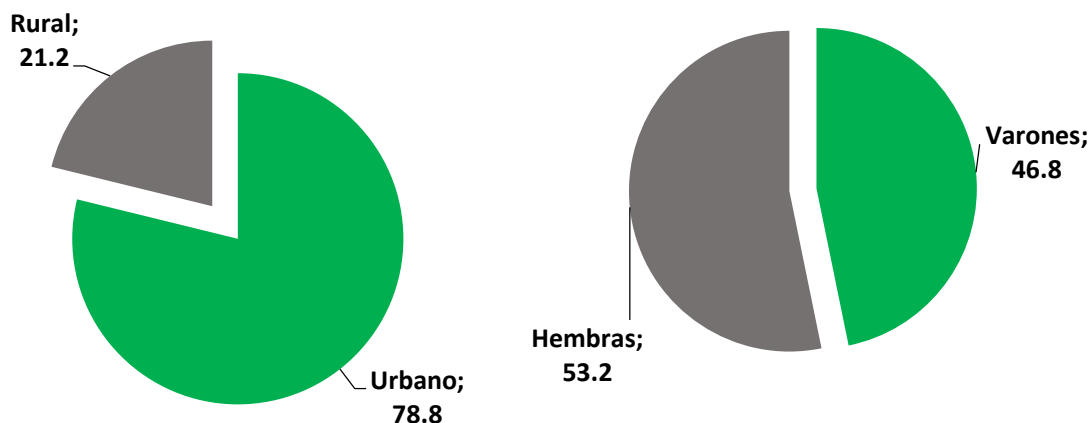
PROVINCIA/MUNICIPIO	Unidad								
	Ambas Zonas			Urbano			Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
Santiago de Cuba	1 053 966	523 454	530 512	748 260	360 612	387 648	305 706	162 842	142 864
Contramaestre	106 369	54 020	52 349	63 053	30 980	32 073	43 316	23 040	20 276
Mella	35 125	18 054	17 071	25 108	12 641	12 467	10 017	5 413	4 604
San Luis	80 424	40 681	39 743	51 758	25 276	26 482	28 666	15 405	13 261
Segundo Frente	40 014	20 502	19 512	12 904	6 227	6 677	27 110	14 275	12 835
Songo - La Maya	93 019	46 831	46 188	41 181	19 900	21 281	51 838	26 931	24 907
Santiago de Cuba	510 161	247 765	262 396	455 521	218 009	237 512	54 640	29 756	24 884
Palma Soriano	124 294	61 857	62 437	77 376	36 992	40 384	46 918	24 865	22 053
Tercer Frente	30 248	15 862	14 386	11 762	5 834	5 928	18 486	10 028	8 458
Guamá	34 312	17 882	16 430	9 597	4 753	4 844	24 715	13 129	11 586
Guantánamo	512 964	256 197	256 767	326 691	157 209	169 482	186 273	98 988	87 285
El Salvador	42 817	21 850	20 967	9 678	4 619	5 059	33 139	17 231	15 908
Manuel Tames	38 316	19 526	18 790	21 237	10 311	10 926	17 079	9 215	7 864
Yateras	19 241	10 010	9 231	3 309	1 641	1 668	15 932	8 369	7 563
Baracoa	80 842	40 847	39 995	44 651	21 790	22 861	36 191	19 057	17 134
Maisí	28 679	15 096	13 583	2 938	1 470	1 468	25 741	13 626	12 115
Imías	21 136	10 848	10 288	9 699	4 823	4 876	11 437	6 025	5 412
San Antonio del Sur	25 796	13 366	12 430	4 854	2 356	2 498	20 942	11 010	9 932
Caimanera	11 153	5 662	5 491	8 100	4 039	4 061	3 053	1 623	1 430
Guantánamo	228 297	110 175	118 122	219 352	104 751	114 601	8 945	5 424	3 521
Niceto Pérez	16 687	8 817	7 870	2 873	1 409	1 464	13 814	7 408	6 406
Isla de la Juventud	84 532	42 655	41 877	69 408	34 305	35 103	15 124	8 350	6 774

2. Población de 60 años y más por provincias, según sexo y zonas. Año 2016

PROVINCIAS	Unidad								
	Ambas Zonas			Urbano			Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
CUBA	2 219 784	1 038 538	1 181 246	1 749 862	783 306	966 556	469 922	255 232	214 690
Pinar del Río	119 920	59 619	60 301	78 194	36 883	41 311	41 726	22 736	18 990
Artemisa	88 277	42 424	45 853	63 106	28 730	34 376	25 171	13 694	11 477
La Habana	449 095	188 324	260 771	449 095	188 324	260 771	0	0	0
Mayabeque	75 435	36 420	39 015	56 976	26 295	30 681	18 459	10 125	8 334
Matanzas	141 280	67 069	74 211	121 004	55 959	65 045	20 276	11 110	9 166
Villa Clara	182 382	86 521	95 861	142 729	65 191	77 538	39 653	21 330	18 323
Cienfuegos	79 699	38 528	41 171	65 888	30 970	34 918	13 811	7 558	6 253
Sancti Spíritus	97 719	47 508	50 211	72 041	33 483	38 558	25 678	14 025	11 653
Ciego de Avila	80 676	39 025	41 651	62 287	28 890	33 397	18 389	10 135	8 254
Camagüey	152 298	72 869	79 429	124 012	56 771	67 241	28 286	16 098	12 188
Las Tunas	102 087	49 882	52 205	67 877	31 389	36 488	34 210	18 493	15 717
Holguín	201 640	96 917	104 723	134 367	61 177	73 190	67 273	35 740	31 533
Granma	152 852	74 111	78 741	97 174	44 114	53 060	55 678	29 997	25 681
Santiago de Cuba	193 069	89 656	103 413	143 195	62 682	80 513	49 874	26 974	22 900
Guantánamo	88 517	42 445	46 072	59 045	26 334	32 711	29 472	16 111	13 361
Isla de la Juventud	14 838	7 220	7 618	12 872	6 114	6 758	1 966	1 106	860

PORCENTAJE DE LA POBLACION DE 60 AÑOS Y MAS, POR ZONA Y SEXO

2016

2. Población de 60 años y más por provincias y municipios, según sexo y zonas. Año 2016

PROVINCIA/MUNICIPIO	Unidad								
	Ambas Zonas			Urbano			Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
CUBA	2 219 784	1 038 538	1 181 246	1 749 862	783 306	966 556	469 922	255 232	214 690
Pinar del Río	119 920	59 619	60 301	78 194	36 883	41 311	41 726	22 736	18 990
Sandino	7 065	3 778	3 287	4 235	2 142	2 093	2 830	1 636	1 194
Mantua	4 749	2 644	2 105	2 726	1 446	1 280	2 023	1 198	825
Minas de Matahambre	6 625	3 433	3 192	4 119	2 056	2 063	2 506	1 377	1 129
Viñales	5 583	2 848	2 735	3 224	1 538	1 686	2 359	1 310	1 049
La Palma	6 765	3 464	3 301	3 242	1 553	1 689	3 523	1 911	1 612
Los Palacios	7 584	3 776	3 808	5 443	2 612	2 831	2 141	1 164	977
Consolación del Sur	18 348	9 282	9 066	12 178	5 864	6 314	6 170	3 418	2 752
Pinar del Río	40 884	19 099	21 785	34 018	15 405	18 613	6 866	3 694	3 172
San Luis	6 289	3 185	3 104	1 876	882	994	4 413	2 303	2 110
San Juan y Martínez	9 156	4 514	4 642	3 365	1 520	1 845	5 791	2 994	2 797
Guane	6 872	3 596	3 276	3 768	1 865	1 903	3 104	1 731	1 373
Artemisa	88 277	42 424	45 853	63 106	28 730	34 376	25 171	13 694	11 477
Bahía Honda	7 561	3 967	3 594	4 883	2 428	2 455	2 678	1 539	1 139
Mariel	7 402	3 545	3 857	5 923	2 751	3 172	1 479	794	685
Guanajay	5 634	2 632	3 002	4 587	2 046	2 541	1 047	586	461
Caimito	7 135	3 403	3 732	4 697	2 105	2 592	2 438	1 298	1 140
Bauta	9 023	4 174	4 849	7 317	3 267	4 050	1 706	907	799
San Antonio de los Baños	8 740	3 977	4 763	6 750	2 934	3 816	1 990	1 043	947
Güira de Melena	6 884	3 257	3 627	5 267	2 383	2 884	1 617	874	743
Alquizar	4 591	2 243	2 348	2 322	1 042	1 280	2 269	1 201	1 068
Artemisa	15 401	7 303	8 098	10 769	4 802	5 967	4 632	2 501	2 131
Candelaria	3 570	1 748	1 822	2 127	964	1 163	1 443	784	659
San Cristobal	12 336	6 175	6 161	8 464	4 008	4 456	3 872	2 167	1 705
La Habana	449 095	188 324	260 771	449 095	188 324	260 771	0	0	0
Playa	42 198	16 850	25 348	42 198	16 850	25 348	0	0	0
Plaza de la Revolución	40 020	15 288	24 732	40 020	15 288	24 732	0	0	0
Centro Habana	30 081	11 500	18 581	30 081	11 500	18 581	0	0	0
Habana Vieja	17 050	6 908	10 142	17 050	6 908	10 142	0	0	0
Regla	8 496	3 737	4 759	8 496	3 737	4 759	0	0	0
Habana del Este	40 200	17 693	22 507	40 200	17 693	22 507	0	0	0
Guanabacoa	23 175	10 246	12 929	23 175	10 246	12 929	0	0	0
San Miguel del Padrón	27 640	11 823	15 817	27 640	11 823	15 817	0	0	0
Diez de Octubre	47 352	18 924	28 428	47 352	18 924	28 428	0	0	0
Cerro	27 478	11 232	16 246	27 478	11 232	16 246	0	0	0
Marianao	27 426	11 446	15 980	27 426	11 446	15 980	0	0	0
La Lisa	27 359	11 919	15 440	27 359	11 919	15 440	0	0	0
Boyeros	37 615	17 206	20 409	37 615	17 206	20 409	0	0	0
Arroyo Naranjo	37 929	16 741	21 188	37 929	16 741	21 188	0	0	0
Cotorro	15 076	6 811	8 265	15 076	6 811	8 265	0	0	0

2. Población de 60 años y más por provincias y municipios, según sexo y zonas. Año 2016

PROVINCIA/MUNICIPIO	Unidad								
	Ambas Zonas			Urbano			Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
Mayabeque	75 435	36 420	39 015	56 976	26 295	30 681	18 459	10 125	8 334
Bejucal	5 187	2 521	2 666	3 925	1 862	2 063	1 262	659	603
San José de las Lajas	13 985	6 880	7 105	9 817	4 488	5 329	4 168	2 392	1 776
Jaruco	5 552	2 638	2 914	4 028	1 834	2 194	1 524	804	720
Santa Cruz del Norte	7 273	3 630	3 643	4 998	2 417	2 581	2 275	1 213	1 062
Madruga	6 044	2 864	3 180	4 674	2 155	2 519	1 370	709	661
Nueva Paz	5 042	2 480	2 562	3 830	1 772	2 058	1 212	708	504
San Nicolás	4 140	1 985	2 155	3 318	1 548	1 770	822	437	385
Güines	13 981	6 430	7 551	11 522	5 119	6 403	2 459	1 311	1 148
Melena del Sur	3 841	1 914	1 927	2 846	1 365	1 481	995	549	446
Batabanó	4 599	2 236	2 363	3 737	1 775	1 962	862	461	401
Quivicán	5 791	2 842	2 949	4 281	1 960	2 321	1 510	882	628
Matanzas	141 280	67 069	74 211	121 004	55 959	65 045	20 276	11 110	9 166
Matanzas	32 110	14 417	17 693	30 237	13 388	16 849	1 873	1 029	844
Cárdenas	26 485	12 259	14 226	25 204	11 493	13 711	1 281	766	515
Martí	4 632	2 300	2 332	2 962	1 431	1 531	1 670	869	801
Colón	14 705	6 924	7 781	12 665	5 797	6 868	2 040	1 127	913
Perico	6 063	2 878	3 185	5 067	2 351	2 716	996	527	469
Jovellanos	11 325	5 491	5 834	8 743	4 160	4 583	2 582	1 331	1 251
Pedro Betancourt	6 913	3 356	3 557	5 738	2 707	3 031	1 175	649	526
Limonar	5 223	2 572	2 651	3 115	1 454	1 661	2 108	1 118	990
Unión de Reyes	9 049	4 426	4 623	7 142	3 346	3 796	1 907	1 080	827
Ciénaga de Zapata	1 489	765	724	1 023	516	507	466	249	217
Jagüey Grande	12 043	6 031	6 012	10 248	4 989	5 259	1 795	1 042	753
Calimete	5 967	2 971	2 996	5 533	2 708	2 825	434	263	171
Los Arabos	5 276	2 679	2 597	3 327	1 619	1 708	1 949	1 060	889
Villa Clara	182 382	86 521	95 861	142 729	65 191	77 538	39 653	21 330	18 323
Corralillo	5 981	2 957	3 024	4 423	2 111	2 312	1 558	846	712
Quemado de Güines	5 167	2 569	2 598	3 300	1 541	1 759	1 867	1 028	839
Sagua la Grande	12 195	5 682	6 513	10 679	4 887	5 792	1 516	795	721
Encrucijada	8 025	3 952	4 073	6 111	2 908	3 203	1 914	1 044	870
Camajuaní	14 414	7 004	7 410	9 666	4 493	5 173	4 748	2 511	2 237
Caibarién	8 021	3 710	4 311	7 214	3 256	3 958	807	454	353
Remedios	10 884	5 210	5 674	7 366	3 298	4 068	3 518	1 912	1 606
Placetas	17 043	8 138	8 905	11 884	5 356	6 528	5 159	2 782	2 377
Santa Clara	55 944	25 252	30 692	51 453	22 844	28 609	4 491	2 408	2 083
Cifuentes	6 716	3 305	3 411	4 268	2 024	2 244	2 448	1 281	1 167
Santo Domingo	11 523	5 645	5 878	8 417	3 995	4 422	3 106	1 650	1 456
Ranchuelo	12 417	5 898	6 519	8 845	4 029	4 816	3 572	1 869	1 703
Manicaragua	14 052	7 199	6 853	9 103	4 449	4 654	4 949	2 750	2 199

2. Población de 60 años y más por provincias y municipios, según sexo y zonas. Año 2016

PROVINCIA/MUNICIPIO	Unidad								
	Ambas Zonas			Urbano			Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
Cienfuegos	79 699	38 528	41 171	65 888	30 970	34 918	13 811	7 558	6 253
Aguada de Pasajeros	6 563	3 342	3 221	5 829	2 908	2 921	734	434	300
Rodas	6 975	3 513	3 462	4 840	2 367	2 473	2 135	1 146	989
Palmira	6 574	3 235	3 339	5 344	2 552	2 792	1 230	683	547
Lajas	4 819	2 451	2 368	3 416	1 681	1 735	1 403	770	633
Cruces	6 764	3 173	3 591	4 831	2 162	2 669	1 933	1 011	922
Cumanayagua	9 892	5 015	4 877	6 949	3 377	3 572	2 943	1 638	1 305
Cienfuegos	32 609	14 952	17 657	30 839	13 986	16 853	1 770	966	804
Abreus	5 503	2 847	2 656	3 840	1 937	1 903	1 663	910	753
Sancti Spíritus	97 719	47 508	50 211	72 041	33 483	38 558	25 678	14 025	11 653
Yaguajay	13 042	6 533	6 509	8 875	4 252	4 623	4 167	2 281	1 886
Jatibonico	8 612	4 308	4 304	5 989	2 867	3 122	2 623	1 441	1 182
Taguasco	7 261	3 659	3 602	4 949	2 365	2 584	2 312	1 294	1 018
Cabaiguán	15 417	7 347	8 070	10 488	4 707	5 781	4 929	2 640	2 289
Fomento	7 740	3 750	3 990	5 112	2 364	2 748	2 628	1 386	1 242
Trinidad	14 271	6 918	7 353	10 227	4 749	5 478	4 044	2 169	1 875
Sancti Spíritus	28 662	13 602	15 060	24 626	11 294	13 332	4 036	2 308	1 728
La Sierpe	2 714	1 391	1 323	1 775	885	890	939	506	433
Ciego de Avila	80 676	39 025	41 651	62 287	28 890	33 397	18 389	10 135	8 254
Chambas	7 740	3 871	3 869	5 231	2 520	2 711	2 509	1 351	1 158
Morón	12 668	5 870	6 798	11 896	5 443	6 453	772	427	345
Bolivia	2 501	1 287	1 214	1 625	805	820	876	482	394
1ro de Enero	4 157	2 084	2 073	3 011	1 433	1 578	1 146	651	495
Ciro Redondo	5 307	2 671	2 636	3 209	1 531	1 678	2 098	1 140	958
Florencia	4 526	2 342	2 184	2 450	1 167	1 283	2 076	1 175	901
Majagua	5 253	2 671	2 582	2 961	1 409	1 552	2 292	1 262	1 030
Ciego de Avila	28 619	13 159	15 460	25 257	11 350	13 907	3 362	1 809	1 553
Venezuela	4 456	2 273	2 183	3 127	1 537	1 590	1 329	736	593
Baraguá	5 449	2 797	2 652	3 520	1 695	1 825	1 929	1 102	827
Camagüey	152 298	72 869	79 429	124 012	56 771	67 241	28 286	16 098	12 188
Carlos M. de Céspedes	4 365	2 223	2 142	3 441	1 671	1 770	924	552	372
Esmeralda	5 806	2 929	2 877	4 426	2 160	2 266	1 380	769	611
Sierra de Cubitas	2 883	1 484	1 399	1 665	822	843	1 218	662	556
Minas	7 125	3 585	3 540	5 063	2 439	2 624	2 062	1 146	916
Nuevitas	11 750	5 732	6 018	9 599	4 522	5 077	2 151	1 210	941
Guáimaro	8 515	4 251	4 264	6 344	2 985	3 359	2 171	1 266	905
Sibanicú	5 850	2 988	2 862	4 004	1 925	2 079	1 846	1 063	783
Camagüey	68 500	30 670	37 830	65 222	28 749	36 473	3 278	1 921	1 357
Florida	14 344	6 890	7 454	12 012	5 533	6 479	2 332	1 357	975
Vertientes	9 170	4 676	4 494	6 275	3 006	3 269	2 895	1 670	1 225
Jimaguayú	3 300	1 827	1 473	788	410	378	2 512	1 417	1 095
Najasa	3 300	1 827	1 473	788	410	378	2 512	1 417	1 095
Santa Cruz del Sur	8 061	4 121	3 940	4 471	2 180	2 291	3 590	1 941	1 649

2. Población de 60 años y más por provincias y municipios, según sexo y zonas. Año 2016

PROVINCIA/MUNICIPIO	Unidad								
	Ambas Zonas			Urbano			Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
Las Tunas	102 087	49 882	52 205	67 877	31 389	36 488	34 210	18 493	15 717
Manatí	5 710	2 892	2 818	2 990	1 404	1 586	2 720	1 488	1 232
Puerto Padre	19 577	9 488	10 089	13 080	6 016	7 064	6 497	3 472	3 025
Jesús Menéndez	10 031	4 955	5 076	3 486	1 590	1 896	6 545	3 365	3 180
Majibacoa	7 256	3 741	3 515	2 206	1 096	1 110	5 050	2 645	2 405
Las Tunas	37 999	17 816	20 183	32 598	14 818	17 780	5 401	2 998	2 403
Jobabo	8 268	4 356	3 912	3 739	1 822	1 917	4 529	2 534	1 995
Colombia	6 223	3 175	3 048	4 585	2 229	2 356	1 638	946	692
Amancio	7 023	3 459	3 564	5 193	2 414	2 779	1 830	1 045	785
Holguín	201 640	96 917	104 723	134 367	61 177	73 190	67 273	35 740	31 533
Gibara	16 159	7 957	8 202	8 391	3 886	4 505	7 768	4 071	3 697
Rafael Freire	9 700	4 890	4 810	3 370	1 564	1 806	6 330	3 326	3 004
Banes	16 530	8 042	8 488	9 664	4 443	5 221	6 866	3 599	3 267
Antillas	2 411	1 138	1 273	2 123	965	1 158	288	173	115
Báguanos	10 358	5 188	5 170	3 585	1 657	1 928	6 773	3 531	3 242
Holguín	70 767	32 051	38 716	60 409	26 652	33 757	10 358	5 399	4 959
Calixto García	11 101	5 522	5 579	3 727	1 704	2 023	7 374	3 818	3 556
Cacocúm	7 246	3 724	3 522	4 143	2 016	2 127	3 103	1 708	1 395
Urbano Noris	7 678	3 813	3 865	5 292	2 483	2 809	2 386	1 330	1 056
Cueto	6 049	3 032	3 017	4 327	2 043	2 284	1 722	989	733
Mayarí	19 957	9 631	10 326	13 454	6 151	7 303	6 503	3 480	3 023
Frank País	4 364	2 236	2 128	2 044	968	1 076	2 320	1 268	1 052
Sagua de Tánamo	8 825	4 515	4 310	4 918	2 304	2 614	3 907	2 211	1 696
Moa	10 495	5 178	5 317	8 920	4 341	4 579	1 575	837	738
Granma	152 852	74 111	78 741	97 174	44 114	53 060	55 678	29 997	25 681
Río Cauto	7 437	3 777	3 660	4 873	2 377	2 496	2 564	1 400	1 164
Cauto Cristo	3 474	1 813	1 661	863	408	455	2 611	1 405	1 206
Jiguaní	11 793	5 701	6 092	6 916	3 101	3 815	4 877	2 600	2 277
Bayamo	44 240	20 492	23 748	32 731	14 406	18 325	11 509	6 086	5 423
Yara	10 418	5 222	5 196	5 273	2 461	2 812	5 145	2 761	2 384
Manzanillo	25 751	11 915	13 836	21 394	9 577	11 817	4 357	2 338	2 019
Campechuela	8 302	4 120	4 182	4 963	2 320	2 643	3 339	1 800	1 539
Media Luna	6 176	3 139	3 037	3 138	1 480	1 658	3 038	1 659	1 379
Niquero	7 242	3 551	3 691	4 241	1 955	2 286	3 001	1 596	1 405
Pilón	4 933	2 516	2 417	2 159	1 016	1 143	2 774	1 500	1 274
Bartolome Masó	8 710	4 493	4 217	4 010	1 919	2 091	4 700	2 574	2 126
Buey Arriba	5 454	2 842	2 612	2 166	1 034	1 132	3 288	1 808	1 480
Guisa	8 922	4 530	4 392	4 447	2 060	2 387	4 475	2 470	2 005

2. Población de 60 años y más por provincias y municipios, según sexo y zonas. Año 2016

PROVINCIA/MUNICIPIO	Unidad								
	Ambas Zonas			Urbano			Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
Santiago de Cuba	193 069	89 656	103 413	143 195	62 682	80 513	49 874	26 974	22 900
Contramaestre	19 619	9 463	10 156	12 240	5 538	6 702	7 379	3 925	3 454
Mella	5 605	2 818	2 787	4 309	2 085	2 224	1 296	733	563
San Luis	13 726	6 735	6 991	9 256	4 212	5 044	4 470	2 523	1 947
Segundo Frente	6 844	3 520	3 324	2 167	1 006	1 161	4 677	2 514	2 163
Songo - La Maya	15 411	7 708	7 703	7 014	3 267	3 747	8 397	4 441	3 956
Santiago de Cuba	97 993	42 879	55 114	89 534	38 341	51 193	8 459	4 538	3 921
Palma Soriano	24 124	11 403	12 721	15 657	6 813	8 844	8 467	4 590	3 877
Tercer Frente	4 692	2 512	2 180	1 667	788	879	3 025	1 724	1 301
Guamá	5 055	2 618	2 437	1 351	632	719	3 704	1 986	1 718
Guantánamo	88 517	42 445	46 072	59 045	26 334	32 711	29 472	16 111	13 361
El Salvador	6 264	3 268	2 996	1 257	559	698	5 007	2 709	2 298
Manuel Tames	6 028	3 120	2 908	3 459	1 629	1 830	2 569	1 491	1 078
Yateras	2 502	1 347	1 155	371	184	187	2 131	1 163	968
Baracoa	15 125	7 401	7 724	8 347	3 785	4 562	6 778	3 616	3 162
Maisí	4 591	2 473	2 118	400	210	190	4 191	2 263	1 928
Imías	3 278	1 738	1 540	1 494	741	753	1 784	997	787
San Antonio del Sur	4 094	2 167	1 927	752	366	386	3 342	1 801	1 541
Caimanera	1 487	680	807	1 198	531	667	289	149	140
Guantánamo	42 562	18 845	23 717	41 397	18 169	23 228	1 165	676	489
Niceto Pérez	2 586	1 406	1 180	370	160	210	2 216	1 246	970
Isla de la Juventud	14 838	7 220	7 618	12 872	6 114	6 758	1 966	1 106	860

3. Estructura porcentual con respecto a la población total, de la población de 60 años y más por provincias, según sexo y zonas.

Año 2016

PROVINCIAS	Ambas Zonas			Urbano			Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
CUBA	19,8	18,6	20,9	20,2	18,6	21,8	18,1	18,4	17,9
Pinar del Río	20,4	20,0	20,8	20,4	19,5	21,3	20,3	20,7	19,8
Artemisa	17,4	16,6	18,3	17,9	16,6	19,2	16,4	16,8	16,0
La Habana	21,1	18,5	23,5	21,1	18,5	23,5	-	-	-
Mayabeque	19,8	18,8	20,7	20,5	19,1	21,8	17,9	18,1	17,7
Matanzas	19,9	18,9	20,9	20,5	19,2	21,6	17,2	17,3	17,0
Villa Clara	23,1	21,9	24,4	23,2	21,6	24,7	22,9	22,9	22,9
Cienfuegos	19,5	18,7	20,4	19,7	18,6	20,7	19,0	19,0	19,0
Sancti Spiritus	21,0	20,2	21,7	21,3	20,2	22,4	20,1	20,4	19,7
Ciego de Avila	18,5	17,8	19,3	19,5	18,3	20,6	16,0	16,3	15,6
Camagüey	19,7	18,9	20,6	20,5	19,3	21,7	16,8	17,4	16,0
Las Tunas	19,0	18,3	19,8	19,0	17,8	20,1	19,1	19,1	19,1
Holguín	19,5	18,6	20,4	19,6	18,2	20,8	19,4	19,3	19,4
Granma	18,4	17,6	19,2	19,1	17,7	20,3	17,3	17,5	17,1
Santiago de Cuba	18,3	17,1	19,5	19,1	17,4	20,8	16,3	16,6	16,0
Guantánamo	17,3	16,6	17,9	18,1	16,8	19,3	15,8	16,3	15,3
Isla de la Juventud	17,6	16,9	18,2	18,5	17,8	19,3	13,0	13,2	12,7

**PORCENTAJE DE LA POBLACION DE 60 AÑOS Y MAS,
POR PROVINCIAS**

2016

3. Estructura porcentual con respecto a la población total, de la población de 60 años y más por provincias y municipios, según sexo y zonas.

Año 2016

PROVINCIAS/MUNICIPIOS	Amabas Zonas			Urbano			Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
CUBA	19,8	18,6	20,9	20,2	18,6	21,8	18,1	18,4	17,9
Pinar del Río	20,4	20,0	20,8	20,4	19,5	21,3	20,3	20,7	19,8
Sandino	19,2	19,7	18,6	18,3	18,3	18,3	20,6	21,8	19,2
Mantua	19,6	20,3	18,8	19,4	19,7	19,2	19,9	21,1	18,3
Minas de Matahambre	20,5	20,5	20,4	19,4	19,2	19,6	22,5	22,8	22,1
Viñales	19,7	19,7	19,6	19,1	18,4	19,8	20,5	21,6	19,3
La Palma	19,6	19,6	19,6	19,1	18,5	19,6	20,1	20,6	19,5
Los Palacios	19,4	19,0	19,9	18,7	17,9	19,6	21,5	22,0	20,9
Consolación del Sur	20,7	20,6	20,8	20,8	20,2	21,3	20,5	21,4	19,6
Pinar del Río	21,3	20,2	22,4	21,8	20,4	23,1	19,4	19,6	19,1
San Luis	19,3	18,9	19,8	19,5	18,6	20,3	19,3	19,0	19,6
San Juan y Martínez	20,9	20,2	21,6	20,4	18,8	21,9	21,2	21,0	21,4
Guane	19,0	19,1	18,9	18,8	18,3	19,2	19,3	20,0	18,5
Artemisa	17,4	16,6	18,3	17,9	16,6	19,2	16,4	16,8	16,0
Bahía Honda	17,4	17,5	17,3	17,2	16,8	17,5	17,9	18,8	16,8
Mariel	16,4	15,6	17,2	16,8	15,8	17,8	15,0	15,0	15,0
Guanajay	19,9	18,8	21,0	19,9	18,3	21,4	20,0	20,9	19,0
Caimito	17,3	16,4	18,2	18,2	16,7	19,7	15,8	16,0	15,6
Bauta	18,2	17,0	19,3	18,8	17,3	20,3	15,7	16,1	15,4
San Antonio de los Baños	17,6	16,1	19,0	19,3	17,3	21,1	13,6	13,5	13,6
Güira de Melena	17,4	16,4	18,4	18,4	17,1	19,8	14,7	14,8	14,6
Alquizar	14,3	13,6	15,2	15,2	13,6	16,8	13,6	13,5	13,6
Artemisa	18,1	17,1	19,2	18,0	16,3	19,6	18,5	18,8	18,1
Candelaria	17,1	16,4	17,7	15,9	14,6	17,2	19,0	19,4	18,6
San Cristobal	17,3	17,1	17,5	17,2	16,5	17,8	17,5	18,3	16,6
La Habana	21,1	18,5	23,5	21,1	18,5	23,5	0,0	0,0	0,0
Playa	23,4	20,0	26,3	23,4	20,0	26,3	0,0	0,0	0,0
Plaza de la Revolución	27,5	23,0	31,2	27,5	23,0	31,2	0,0	0,0	0,0
Centro Habana	21,8	17,9	25,2	21,8	17,9	25,2	0,0	0,0	0,0
Habana Vieja	20,2	17,0	23,2	20,2	17,0	23,2	0,0	0,0	0,0
Regla	19,5	17,7	21,1	19,5	17,7	21,1	0,0	0,0	0,0
Habana del Este	22,8	21,0	24,5	22,8	21,0	24,5	0,0	0,0	0,0
Guanabacoa	19,1	17,4	20,7	19,1	17,4	20,7	0,0	0,0	0,0
San Miguel del Padrón	17,7	15,6	19,6	17,7	15,6	19,6	0,0	0,0	0,0
Diez de Octubre	23,4	20,1	26,3	23,4	20,1	26,3	0,0	0,0	0,0
Cerro	22,1	19,2	24,7	22,1	19,2	24,7	0,0	0,0	0,0
Marianao	20,1	17,5	22,5	20,1	17,5	22,5	0,0	0,0	0,0
La Lisa	19,4	17,4	21,3	19,4	17,4	21,3	0,0	0,0	0,0
Boyeros	19,3	17,9	20,6	19,3	17,9	20,6	0,0	0,0	0,0
Arroyo Naranjo	18,6	16,7	20,4	18,6	16,7	20,4	0,0	0,0	0,0
Cotorro	18,8	17,3	20,2	18,8	17,3	20,2	0,0	0,0	0,0

3. Estructura porcentual con respecto a la población total, de la población de 60 años y más por provincias y municipios, según sexo y zonas.

Año 2016

PROVINCIAS/MUNICIPIOS	Amabas Zonas			Urbano			Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
									Por ciento
Mayabeque	19,8	18,8	20,7	20,5	19,1	21,8	17,9	18,1	17,7
Bejucal	19,0	18,0	19,9	19,5	18,3	20,7	17,5	17,2	17,8
San José de las Lajas	18,1	17,1	19,2	19,0	17,5	20,4	16,4	16,5	16,3
Jaruco	22,5	21,5	23,4	21,9	20,5	23,3	24,1	24,3	23,9
Santa Cruz del Norte	20,7	20,5	20,9	20,7	20,2	21,3	20,7	21,3	20,0
Madrugá	21,9	20,7	23,0	22,5	21,2	23,8	19,9	19,5	20,3
Nueva Paz	20,5	19,7	21,4	21,4	19,8	23,1	18,0	19,4	16,4
San Nicolás	19,8	19,1	20,6	20,4	19,4	21,3	18,0	18,0	17,9
Güines	21,0	19,5	22,4	21,8	20,0	23,6	17,8	17,8	17,7
Melena del Sur	18,7	18,1	19,4	20,5	19,7	21,4	15,0	15,2	14,7
Batabanó	16,9	16,3	17,6	17,2	16,4	17,9	16,0	15,9	16,2
Quivicán	19,3	18,5	20,2	20,5	18,9	22,0	16,6	17,6	15,5
Matanzas	19,9	18,9	20,9	20,5	19,2	21,6	17,2	17,3	17,0
Matanzas	20,2	18,6	21,7	20,5	18,8	22,1	15,9	16,3	15,6
Cárdenas	17,4	16,2	18,7	18,0	16,7	19,3	10,9	11,2	10,5
Martí	20,7	20,1	21,2	21,2	20,5	21,9	19,7	19,4	20,0
Colón	21,0	19,9	22,0	21,9	20,5	23,2	16,6	17,1	16,0
Perico	19,6	18,5	20,7	19,9	18,7	21,1	18,3	17,8	18,9
Jovellanos	19,5	18,4	20,5	20,1	19,1	21,2	17,5	16,6	18,5
Pedro Betancourt	22,3	21,2	23,3	23,0	21,8	24,2	19,1	19,1	19,1
Limonar	19,6	19,1	20,1	22,3	21,3	23,3	16,6	17,0	16,3
Unión de Reyes	24,8	23,8	25,8	25,4	24,0	26,9	22,5	23,2	21,6
Ciénaga de Zapata	15,3	15,4	15,2	15,1	15,1	15,1	15,5	15,8	15,2
Jagüey Grande	19,9	19,7	20,2	20,9	20,5	21,4	15,6	16,6	14,5
Calimete	21,1	20,5	21,6	21,3	20,6	22,0	18,3	19,2	17,0
Los Arabos	21,7	21,7	21,8	22,5	22,0	23,0	20,5	21,2	19,8
Villa Clara	23,1	21,9	24,4	23,2	21,6	24,7	22,9	22,9	22,9
Corralillo	22,9	22,3	23,5	23,0	22,0	23,9	22,8	23,1	22,4
Quemado de Güines	23,9	23,2	24,7	23,5	21,9	25,1	24,7	25,4	24,0
Sagua la Grande	23,4	22,1	24,7	23,8	22,3	25,2	21,1	20,9	21,2
Encrucijada	24,2	23,4	25,1	24,7	23,5	25,9	22,8	23,1	22,5
Camajuaní	24,1	23,1	25,0	24,2	22,8	25,5	23,8	23,8	23,9
Caibarién	20,0	18,5	21,5	20,5	18,6	22,2	16,7	17,4	15,9
Remedios	24,3	23,3	25,4	24,2	22,3	26,0	24,6	25,1	24,0
Placetas	25,0	23,9	26,2	24,8	22,9	26,5	25,7	26,0	25,3
Santa Clara	22,8	21,0	24,6	23,0	21,0	24,8	20,9	20,1	21,9
Cifuentes	24,3	23,7	25,0	24,0	23,1	25,0	24,9	24,7	25,1
Santo Domingo	23,0	22,3	23,7	23,1	22,2	24,0	22,8	22,6	23,1
Ranchuelo	23,1	21,8	24,4	22,9	21,2	24,5	23,6	23,2	24,1
Manicaragua	21,5	21,3	21,8	22,1	21,5	22,7	20,5	20,9	20,2

3. Estructura porcentual con respecto a la población total, de la población de 60 años y más por provincias y municipios, según sexo y zonas.

Año 2016

PROVINCIAS/MUNICIPIOS	Amabas Zonas			Urbano			Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
Cienfuegos	19,5	18,7	20,4	19,7	18,6	20,7	19,0	19,0	19,0
Aguada de Pasajeros	20,4	20,2	20,6	20,3	20,0	20,7	20,9	21,9	19,6
Rodas	20,5	20,0	21,0	20,9	20,3	21,5	19,7	19,5	19,9
Palmira	20,0	19,4	20,7	20,1	19,2	21,0	19,7	20,1	19,2
Lajas	21,9	21,5	22,3	22,3	21,7	23,0	20,9	21,2	20,6
Cruces	22,3	20,5	24,1	22,4	20,1	24,6	22,1	21,4	22,9
Cumanayagua	20,2	19,8	20,7	21,4	20,7	22,2	17,8	18,1	17,5
Cienfuegos	18,5	17,2	19,8	18,7	17,3	20,0	16,0	15,5	16,7
Abreus	17,7	17,6	17,8	17,5	17,2	17,7	18,2	18,4	18,0
Sancti Spíritus	21,0	20,2	21,7	21,3	20,2	22,4	20,1	20,4	19,7
Yaguajay	23,5	23,1	23,9	23,2	22,4	24,0	24,1	24,6	23,5
Jatibonico	19,9	19,5	20,4	21,6	20,8	22,4	16,9	17,3	16,4
Taguasco	21,2	20,8	21,6	21,4	20,5	22,3	20,7	21,4	19,9
Cabaiguán	23,5	22,4	24,5	23,9	22,2	25,5	22,6	22,8	22,4
Fomento	23,7	22,7	24,8	24,1	22,6	25,7	22,9	22,8	23,0
Trinidad	18,7	18,0	19,4	18,3	17,3	19,3	19,7	19,7	19,7
Sancti Spíritus	20,2	19,3	21,0	20,7	19,5	21,8	17,7	18,5	16,7
La Sierpe	16,3	16,0	16,5	18,9	18,5	19,3	12,9	13,0	12,7
Ciego de Avila	18,5	17,8	19,3	19,5	18,3	20,6	16,0	16,3	15,6
Chambas	20,4	19,8	21,1	21,5	20,5	22,6	18,5	18,6	18,4
Morón	18,3	17,1	19,5	18,5	17,2	19,7	16,0	15,5	16,6
Bolivia	15,9	15,8	15,9	17,3	17,1	17,5	13,8	14,1	13,4
1ro de Enero	17,7	17,3	18,2	19,9	18,9	20,9	13,8	14,5	13,0
Ciro Redondo	17,4	17,0	17,8	19,0	18,1	20,0	15,3	15,7	14,9
Florencia	23,6	23,5	23,6	23,7	22,6	24,8	23,4	24,5	22,1
Majagua	20,4	20,3	20,6	21,6	20,8	22,4	19,1	19,7	18,3
Ciego de Avila	18,6	17,3	19,8	19,4	18,0	20,8	14,1	14,0	14,1
Venezuela	16,8	16,4	17,1	18,2	17,6	18,8	14,1	14,5	13,7
Baraguá	16,6	16,5	16,7	18,9	18,2	19,5	13,6	14,4	12,7
Camagüey	19,7	18,9	20,6	20,5	19,3	21,7	16,8	17,4	16,0
Carlos M. de Céspedes	18,3	18,1	18,5	19,7	19,1	20,2	14,5	15,6	13,1
Esmeralda	19,3	19,0	19,6	20,4	19,9	20,8	16,6	17,0	16,1
Sierra de Cubitas	15,7	15,6	15,7	16,0	16,0	16,0	15,2	15,2	15,3
Minas	19,1	18,8	19,5	19,9	19,2	20,7	17,4	18,0	16,7
Nuevitas	19,0	18,4	19,6	20,2	19,3	21,1	15,1	15,9	14,1
Guáimaro	22,5	22,1	22,9	22,9	22,1	23,7	21,3	22,1	20,2
Sibanicú	19,0	18,8	19,2	21,0	20,2	21,8	15,8	16,8	14,7
Camagüey	20,8	19,2	22,3	21,1	19,4	22,6	16,6	16,8	16,4
Florida	20,0	19,2	20,9	20,5	19,2	21,7	18,0	18,9	16,8
Vertientes	17,8	17,7	17,9	18,8	18,3	19,4	16,0	16,8	15,0
Jimaguayú	16,1	16,8	15,4	18,5	19,2	17,7	15,5	16,2	14,7
Najasa	17,1	18,3	15,8	16,3	17,0	15,5	17,4	18,7	15,9
Santa Cruz del Sur	18,3	18,1	18,6	18,3	17,9	18,7	18,4	18,3	18,4

**3. Estructura porcentual con respecto a la población total, de la población de 60 años y más
por provincias y municipios, según sexo y zonas.**

Año 2016

PROVINCIAS/MUNICIPIOS	Amabas Zonas			Urbano			Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
								Por ciento	
Las Tunas	19,0	18,3	19,8	19,0	17,8	20,1	19,1	19,1	19,1
Manatí	18,7	18,0	19,4	18,7	17,5	20,0	18,6	18,6	18,7
Puerto Padre	21,2	20,2	22,2	21,7	20,2	23,2	20,2	20,0	20,3
Jesús Menéndez	20,6	19,7	21,5	21,4	20,0	22,7	20,2	19,5	20,9
Majibacoa	17,4	17,2	17,6	15,7	15,3	16,1	18,3	18,2	18,4
Las Tunas	18,2	17,2	19,1	18,2	17,0	19,3	18,1	18,3	17,8
Jobabo	19,0	19,0	18,9	17,9	17,3	18,5	19,9	20,4	19,3
Colombia	19,2	19,2	19,2	19,8	19,4	20,2	17,7	18,9	16,3
Amancio	18,2	17,5	19,0	18,4	17,2	19,6	17,7	18,3	17,0
Holguín	19,5	18,6	20,4	19,6	18,2	20,8	19,4	19,3	19,4
Gibara	22,5	21,7	23,5	21,5	20,1	23,0	23,8	23,5	24,1
Rafael Freire	18,1	17,7	18,4	15,6	14,7	16,6	19,7	19,7	19,8
Banes	20,9	20,1	21,8	21,0	19,7	22,4	20,8	20,7	21,0
Antillas	19,4	18,2	20,7	19,9	18,3	21,4	16,7	17,9	15,1
Báguanos	20,8	20,2	21,4	20,1	18,7	21,5	21,1	21,0	21,3
Holguín	20,0	18,5	21,4	20,0	18,3	21,6	19,8	19,3	20,4
Calixto García	20,1	19,3	20,9	20,5	19,0	22,0	19,9	19,5	20,3
Cacocúm	17,8	17,6	18,1	17,6	16,9	18,3	18,2	18,5	17,8
Urbano Noris	19,1	18,6	19,7	20,9	19,9	21,8	16,1	16,5	15,7
Cueto	18,8	18,3	19,4	19,3	18,2	20,4	17,7	18,4	16,8
Mayarí	20,1	19,1	21,0	21,0	19,6	22,4	18,3	18,4	18,3
Frank País	18,4	18,4	18,4	19,3	18,6	19,9	17,7	18,2	17,1
Sagua de Tánamo	18,6	18,6	18,7	20,8	19,8	21,8	16,4	17,4	15,3
Moa	14,1	14,0	14,1	14,3	14,3	14,4	12,6	12,5	12,8
Granma	18,4	17,6	19,2	19,1	17,7	20,3	17,3	17,5	17,1
Río Cauto	15,8	15,5	16,0	16,2	15,8	16,7	14,9	15,1	14,7
Cauto Cristo	16,8	16,8	16,9	16,9	16,2	17,7	16,8	17,0	16,6
Jiguaní	19,5	18,7	20,3	19,8	18,3	21,3	19,0	19,2	18,9
Bayamo	18,6	17,5	19,7	19,1	17,5	20,6	17,1	17,2	17,0
Yara	18,4	17,9	19,0	18,1	16,9	19,4	18,7	18,9	18,5
Manzanillo	19,9	18,5	21,3	20,3	18,6	21,9	18,2	18,0	18,5
Campechuela	18,8	18,3	19,3	19,1	18,1	20,1	18,4	18,5	18,2
Media Luna	18,5	18,2	18,9	20,1	19,1	21,1	17,2	17,5	16,8
Niquero	17,0	16,3	17,6	17,7	16,5	18,8	16,1	16,1	16,0
Pilón	16,6	16,5	16,7	16,1	15,3	16,9	17,0	17,5	16,5
Bartolome Masó	17,5	17,4	17,7	18,5	17,8	19,2	16,8	17,2	16,4
Buey Arriba	17,2	17,3	17,2	18,2	17,5	18,9	16,6	17,2	16,0
Guisa	18,8	18,5	19,2	20,6	19,6	21,6	17,4	17,7	16,9

3. Estructura porcentual con respecto a la población total, de la población de 60 años y más por provincias y municipios, según sexo y zonas.

Año 2016

PROVINCIAS/MUNICIPIOS	Amabas Zonas			Urbano			Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
Santiago de Cuba	18,3	17,1	19,5	19,1	17,4	20,8	16,3	16,6	16,0
Contramaestre	18,4	17,5	19,4	19,4	17,9	20,9	17,0	17,0	17,0
Mella	16,0	15,6	16,3	17,2	16,5	17,8	12,9	13,5	12,2
San Luis	17,1	16,6	17,6	17,9	16,7	19,0	15,6	16,4	14,7
Segundo Frente	17,1	17,2	17,0	16,8	16,2	17,4	17,3	17,6	16,9
Songo - La Maya	16,6	16,5	16,7	17,0	16,4	17,6	16,2	16,5	15,9
Santiago de Cuba	19,2	17,3	21,0	19,7	17,6	21,6	15,5	15,3	15,8
Palma Soriano	19,4	18,4	20,4	20,2	18,4	21,9	18,0	18,5	17,6
Tercer Frente	15,5	15,8	15,2	14,2	13,5	14,8	16,4	17,2	15,4
Guamá	14,7	14,6	14,8	14,1	13,3	14,8	15,0	15,1	14,8
Guantánamo	17,3	16,6	17,9	18,1	16,8	19,3	15,8	16,3	15,3
El Salvador	14,6	15,0	14,3	13,0	12,1	13,8	15,1	15,7	14,4
Manuel Tames	15,7	16,0	15,5	16,3	15,8	16,7	15,0	16,2	13,7
Yateras	13,0	13,5	12,5	11,2	11,2	11,2	13,4	13,9	12,8
Baracoa	18,7	18,1	19,3	18,7	17,4	20,0	18,7	19,0	18,5
Maisí	16,0	16,4	15,6	13,6	14,3	12,9	16,3	16,6	15,9
Imías	15,5	16,0	15,0	15,4	15,4	15,4	15,6	16,5	14,5
San Antonio del Sur	15,9	16,2	15,5	15,5	15,5	15,5	16,0	16,4	15,5
Caimanera	13,3	12,0	14,7	14,8	13,1	16,4	9,5	9,2	9,8
Guantánamo	18,6	17,1	20,1	18,9	17,3	20,3	13,0	12,5	13,9
Niceto Pérez	15,5	15,9	15,0	12,9	11,4	14,3	16,0	16,8	15,1
Isla de la Juventud	17,6	16,9	18,2	18,5	17,8	19,3	13,0	13,2	12,7

El Envejecimiento de la Población. Cuba y sus territorios

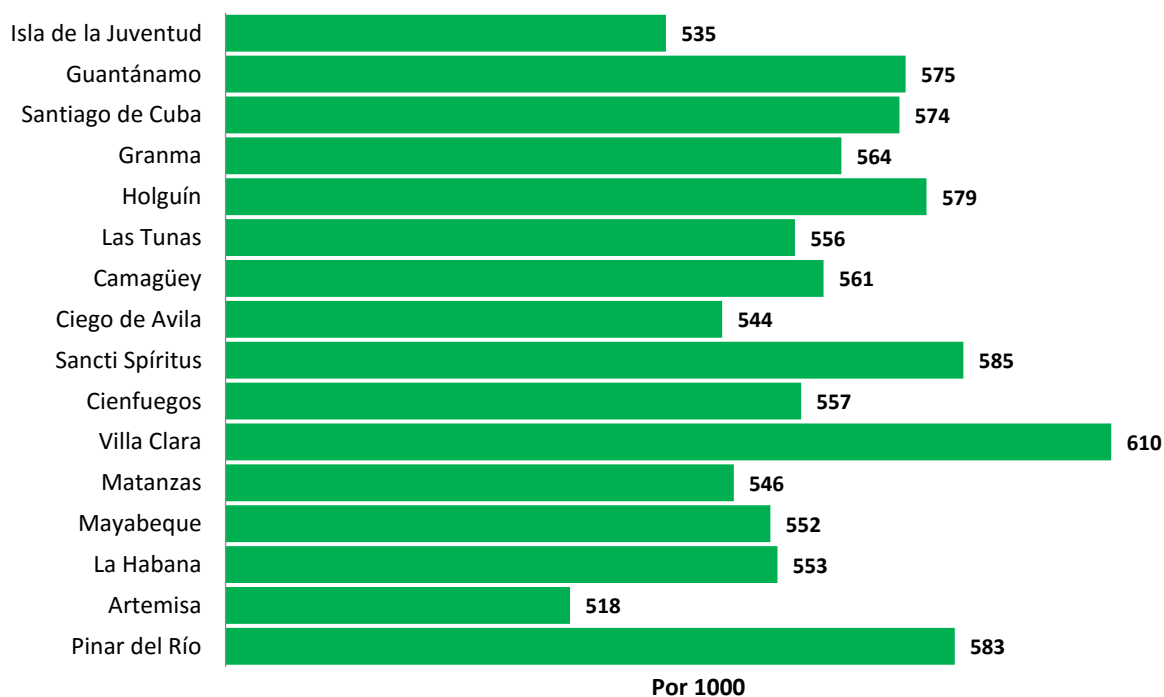
4. Relación de dependencia de Cuba por provincias, según sexo y zonas.

Año 2016

PROVINCIAS	Ambas Zonas			Urbano			Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
CUBA	564	549	580	572	555	588	539	530	549
Pinar del Río	583	580	587	607	604	610	541	542	541
Artemisa	518	509	528	525	513	538	502	501	503
La Habana	553	516	589	553	516	589	-	-	-
Mayabeque	552	536	569	568	552	584	510	498	526
Matanzas	546	533	560	555	543	568	500	489	514
Villa Clara	610	591	629	625	605	645	559	548	571
Cienfuegos	557	546	569	563	555	572	530	511	554
Sancti Spíritus	585	578	592	587	580	594	579	571	588
Ciego de Avila	544	532	557	554	544	565	516	502	531
Camagüey	561	552	570	579	571	586	502	497	508
Las Tunas	556	555	558	588	596	581	497	485	510
Holguín	579	566	592	583	571	595	570	556	586
Granma	564	553	576	569	558	580	556	546	568
Santiago de Cuba	574	560	588	584	569	598	551	542	561
Guantánamo	575	577	573	582	586	579	563	564	561
Isla de la Juventud	535	528	541	551	549	552	465	447	488

RELACION DE DEPENDENCIA POR PROVINCIAS

2016

El Envejecimiento de la Población. Cuba y sus territorios

4. Relación de dependencia de Cuba por provincias y municipios, según sexo y zonas.

Año 2016

PROVINCIAS/MUNICIPIOS	Ambas Zonas			Urbano			Por 1000 habitantes Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
CUBA	564	549	580	572	555	588	539	530	549
Pinar del Río	583	580	587	607	604	610	541	542	541
Sandino	544	553	534	539	547	531	552	562	539
Mantua	553	556	549	581	583	579	515	523	506
Minas de Matahambre	586	582	590	599	595	604	561	559	563
Vinales	585	587	583	608	599	617	553	571	533
La Palma	581	586	576	630	635	625	536	543	527
Los Palacios	555	550	560	552	546	558	564	561	566
Consolación del Sur	595	602	588	627	633	623	535	549	520
Pinar del Río	601	594	608	619	614	623	527	519	535
San Luis	564	546	583	662	655	669	526	507	547
San Juan y Martínez	595	575	616	632	597	667	573	563	585
Guane	561	567	554	583	588	579	534	544	523
Artemisa	518	509	528	525	513	538	502	501	503
Bahía Honda	531	528	534	521	515	527	551	551	551
Mariel	511	499	523	521	509	532	475	467	486
Guanajay	563	561	566	565	559	570	558	565	549
Caimito	518	505	530	550	533	568	466	465	468
Bauta	520	510	529	539	526	551	455	460	451
San Antonio de los Baños	500	479	522	521	497	544	453	439	469
Güira de Melena	515	499	533	525	507	542	492	481	505
Alquizar	479	472	487	478	467	489	480	476	485
Artemisa	519	508	531	518	501	534	523	524	522
Candelaria	528	511	545	516	493	539	549	542	558
San Cristobal	526	530	522	521	520	523	536	550	521
La Habana	553	516	589	553	516	589	0	0	0
Playa	567	518	612	567	518	612	0	0	0
Plaza de la Revolución	626	547	698	626	547	698	0	0	0
Centro Habana	539	475	600	539	475	600	0	0	0
Habana Vieja	517	465	568	517	465	568	0	0	0
Regla	542	516	567	542	516	567	0	0	0
Habana del Este	588	569	607	588	569	607	0	0	0
Guanabacoa	537	521	553	537	521	553	0	0	0
San Miguel del Padrón	522	498	545	522	498	545	0	0	0
Diez de Octubre	593	542	640	593	542	640	0	0	0
Cerro	559	516	601	559	516	601	0	0	0
Marianao	532	491	573	532	491	573	0	0	0
La Lisa	541	517	565	541	517	565	0	0	0
Boyeros	531	510	552	531	510	552	0	0	0
Arroyo Naranjo	533	508	557	533	508	557	0	0	0
Cotorro	540	524	556	540	524	556	0	0	0

El Envejecimiento de la Población. Cuba y sus territorios

4. Relación de dependencia de Cuba por provincias y municipios, según sexo y zonas.

Año 2016

PROVINCIAS/MUNICIPIOS	Ambas Zonas			Urbano			Rural		
	Por 1000 habitantes								
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
Mayabeque	552	536	569	568	552	584	510	498	526
Bejucal	526	505	548	542	518	568	482	473	493
San José de las Lajas	550	531	570	567	549	585	515	500	535
Jaruco	589	578	600	593	584	601	578	561	597
Santa Cruz del Norte	558	560	556	565	566	565	542	549	534
Madrugá	568	543	593	581	558	603	531	505	560
Nueva Paz	562	550	575	587	576	598	500	490	512
San Nicolás	540	530	549	546	535	556	517	513	523
Güines	562	536	588	582	556	608	490	472	510
Melena del Sur	540	538	541	575	586	564	471	453	493
Batabanó	521	502	541	525	508	542	505	480	535
Quivicán	549	533	566	575	556	594	493	488	499
Matanzas	546	533	560	555	543	568	500	489	514
Matanzas	550	533	566	558	542	574	448	437	462
Cárdenas	500	481	520	511	495	527	378	348	423
Martí	545	542	549	548	543	553	541	540	542
Colón	581	569	593	596	586	606	513	502	526
Perico	549	528	572	558	540	577	509	479	548
Jovellanos	557	545	570	564	557	571	536	512	567
Pedro Betancourt	566	553	580	579	565	593	515	510	521
Limonar	552	548	555	600	584	615	502	513	490
Unión de Reyes	615	595	635	629	603	656	569	573	564
Ciénaga de Zapata	501	502	500	503	506	501	496	494	497
Jagüey Grande	539	538	540	554	554	554	476	477	475
Calimete	561	552	569	558	551	566	584	562	615
Los Arabos	579	569	590	590	579	600	563	553	573
Villa Clara	610	591	629	625	605	645	559	548	571
Corralillo	596	589	604	617	608	627	540	543	537
Quemado de Güines	616	608	626	646	630	663	564	571	556
Sagua la Grande	618	597	639	642	623	661	483	462	507
Encrucijada	631	625	636	663	654	672	542	551	532
Camajuaní	612	591	634	616	594	639	603	586	623
Caibarién	559	530	588	573	543	604	462	452	475
Remedios	612	594	629	621	594	648	591	594	587
Placetas	653	640	665	648	630	666	663	664	662
Santa Clara	609	583	635	618	596	640	519	476	578
Cifuentes	629	621	638	660	644	676	576	582	569
Santo Domingo	600	589	612	624	613	635	540	533	548
Ranchuelo	613	584	643	636	602	671	556	543	570
Manicaragua	583	576	591	622	617	626	522	516	529

El Envejecimiento de la Población. Cuba y sus territorios

4. Relación de dependencia de Cuba por provincias y municipios, según sexo y zonas.

Año 2016

PROVINCIAS/MUNICIPIOS	Ambas Zonas			Urbano			Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
Cienfuegos	557	546	569	563	555	572	530	511	554
Aguada de Pasajeros	597	598	595	601	604	598	562	560	565
Rodas	563	553	573	574	570	578	540	521	562
Palmira	565	547	584	575	556	595	524	514	537
Lajas	613	611	615	633	636	630	570	561	580
Cruces	611	577	648	617	578	658	596	573	623
Cumanayagua	567	562	572	596	597	595	513	504	524
Cienfuegos	530	516	544	534	523	545	471	430	529
Abreus	558	554	562	571	574	567	528	510	550
Sancti Spíritus	585	578	592	587	580	594	579	571	588
Yaguajay	606	607	605	618	619	618	580	585	573
Jatibonico	587	577	599	572	566	577	616	594	642
Taguasco	590	588	591	606	603	608	558	560	555
Cabaiguán	614	602	625	626	609	642	590	590	589
Fomento	618	596	641	611	583	639	632	619	647
Trinidad	553	547	560	546	542	549	574	557	594
Sancti Spíritus	580	575	584	584	580	587	560	553	569
La Sierpe	518	504	533	535	520	549	496	484	511
Ciego de Avila	544	532	557	554	544	565	516	502	531
Chambas	559	554	565	568	564	572	544	536	553
Morón	531	515	547	535	521	549	478	446	523
Bolivia	536	538	534	558	579	537	505	484	530
1ro de Enero	558	544	572	579	571	586	521	501	545
Ciro Redondo	525	519	531	536	531	542	511	506	517
Florencia	608	614	603	609	596	621	608	633	580
Majagua	582	575	589	592	581	604	570	568	571
Ciego de Avila	534	515	552	549	534	563	458	430	492
Venezuela	543	531	556	561	557	566	510	488	537
Baraguá	550	541	561	579	570	588	514	507	523
Camagüey	561	552	570	579	571	586	502	497	508
Carlos M. de Céspedes	536	541	531	561	564	557	472	486	455
Esmeralda	562	555	571	575	571	578	531	516	549
Sierra de Cubitas	495	506	484	516	543	492	469	465	474
Minas	549	541	558	565	559	571	517	507	529
Nuevitas	543	536	550	577	566	587	440	451	427
Guáimaro	588	584	592	613	607	620	523	534	509
Sibanicú	561	558	564	606	599	614	492	499	483
Camagüey	579	562	595	587	574	600	460	425	511
Florida	557	546	567	561	552	569	538	523	557
Vertientes	551	552	551	556	560	552	543	539	548
Jimaguayú	524	532	516	644	666	623	496	502	488
Najasa	511	532	488	505	535	475	514	531	493
Santa Cruz del Sur	539	534	545	551	553	548	526	512	542

El Envejecimiento de la Población. Cuba y sus territorios

4. Relación de dependencia de Cuba por provincias y municipios, según sexo y zonas.

Año 2016

PROVINCIAS/MUNICIPIOS	Ambas Zonas			Urbano			Por 1000 habitantes Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
Las Tunas	556	555	558	588	596	581	497	485	510
Manatí	571	565	577	662	673	650	482	469	498
Puerto Padre	577	561	593	600	584	615	536	524	551
Jesús Menéndez	565	547	584	598	587	609	548	529	571
Majibacoa	543	544	542	711	753	670	470	459	483
Las Tunas	553	558	548	570	582	559	457	441	477
Jobabo	559	569	548	617	647	588	509	508	509
Colombia	542	549	534	582	594	571	450	457	441
Amancio Rodríguez	530	525	535	562	563	560	449	438	462
Holguín	579	566	592	583	571	595	570	556	586
Gibara	619	602	637	631	608	654	605	596	615
Rafael Freire	545	540	551	525	520	529	560	553	567
Banes	575	551	600	587	564	610	558	534	586
Antillas	583	556	612	590	558	622	545	543	548
Báguanos	619	599	641	619	594	644	619	601	640
Holguín	581	564	597	581	567	594	578	548	614
Calixto García	595	576	616	649	629	669	570	553	589
Cacocúm	571	569	572	599	597	601	533	535	530
Urbano Noris	579	570	588	609	600	617	530	525	535
Cueto	573	556	591	592	576	608	532	517	550
Mayarí	590	572	610	610	589	630	557	545	571
Frank País	569	553	585	593	586	599	550	530	574
Sagua de Tánamo	599	602	596	619	613	624	580	592	566
Moa	506	521	491	497	515	479	554	549	559
Granma	564	553	576	569	558	580	556	546	568
Río Cauto	530	524	537	538	540	536	517	499	540
Cauto Cristo	561	562	560	549	560	538	565	563	568
Jiguaní	579	563	595	575	557	594	583	570	598
Bayamo	557	544	569	564	554	573	539	521	558
Yara	539	531	546	537	522	554	540	541	538
Manzanillo	590	566	613	597	575	619	557	534	587
Campechuela	571	561	581	572	554	589	570	571	569
Media Luna	556	551	561	567	558	576	546	545	547
Niquero	570	559	581	559	547	571	584	574	595
Pilón	560	555	565	544	530	558	572	574	571
Bartolome Masó	565	563	568	558	566	551	571	562	581
Buey Arriba	574	574	573	578	590	567	571	566	577
Guisa	572	566	578	591	593	590	556	547	567

El Envejecimiento de la Población. Cuba y sus territorios

4. Relación de dependencia de Cuba por provincias y municipios, según sexo y zonas.

Año 2016

PROVINCIAS/MUNICIPIOS	Ambas Zonas			Urbano			Por 1000 habitantes Rural		
	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras	Total	Varones	Hembras
Santiago de Cuba	574	560	588	584	569	598	551	542	561
Contramaestre	573	556	592	590	570	611	549	537	563
Mella	546	538	555	562	556	568	508	498	519
San Luis	579	572	587	594	588	599	554	546	563
Segundo Frente	574	590	557	580	612	551	571	580	561
Songo - La Maya	562	568	555	582	599	566	546	545	546
Santiago de Cuba	576	553	599	582	561	602	528	497	567
Palma Soriano	593	583	603	602	587	617	577	577	577
Tercer Frente	548	554	541	544	558	531	550	551	549
Guamá	552	544	561	543	542	545	556	545	568
Guantánamo	575	577	573	582	586	579	563	564	561
El Salvador	555	563	547	585	603	570	546	553	539
Manuel Tames	554	571	536	549	562	536	560	581	536
Yateras	537	560	513	499	551	450	545	562	527
Baracoa	579	571	587	568	554	582	592	592	593
Maisí	596	594	598	558	559	557	601	598	603
Imias	564	572	555	552	568	536	574	575	573
San Antonio del Sur	596	606	585	613	661	569	592	594	589
Caimanera	517	523	510	537	545	528	466	471	459
Guantánamo	585	583	587	593	596	589	424	371	514
Niceto Pérez	554	574	532	571	587	556	551	572	527
Isla de la Juventud	535	528	541	551	549	552	465	447	488

5. Medidas que caracterizan el proceso de envejecimiento, por provincias

PROVINCIAS	2016	2016	2016
	Porcentaje de personas de 60 años y más respecto a la población total (V/P)*100	Personas de 60 años y más respecto a la población de 0 a 14 años (V/J)*1000	Personas de 60 años y más respecto a la población de 15 a 59 años (V/A)*1000
CUBA	19,8	1 210	309
Pinar del Río	20,4	1 238	323
Artemisa	17,4	1 044	265
La Habana	21,1	1 450	328
Mayabeque	19,8	1 250	307
Matanzas	19,9	1 292	308
Villa Clara	23,1	1 571	373
Cienfuegos	19,5	1 204	304
Sancti Spíritus	21,0	1 314	332
Ciego de Avila	18,5	1 112	286
Camagüey	19,7	1 216	308
Las Tunas	19,0	1 135	296
Holguín	19,5	1 136	308
Granma	18,4	1 040	288
Santiago de Cuba	18,3	1 009	288
Guantánamo	17,3	896	272
Isla de la Juventud	17,6	1 016	269

5. Medidas que caracterizan el proceso de envejecimiento, por municipios.

	2016	2016	2016
	Porcentaje de personas de 60 años y más respecto a la población total	Personas de 60 años y más respecto a la población de 0 a 14 años	Personas de 60 años y más respecto a la población de 15 a 59 años
PROVINCIAS/MUNICIPIOS	(V/P)*100	(V/J)*1000	(V/A)*1000
CUBA	19,8	1 210	309
Pinar del Río	20,4	1 238	323
Sandino	19,2	1 195	296
Mantua	19,6	1 228	305
Minas de Matahambre	20,5	1 243	325
Viñales	19,7	1 141	312
La Palma	19,6	1 142	310
Los Palacios	19,4	1 195	302
Consolación del Sur	20,7	1 244	330
Pinar del Río	21,3	1 316	341
San Luis	19,3	1 157	302
San Juan y Martínez	20,9	1 276	334
Guane	19,0	1 123	297
Artemisa	17,4	1 044	265
Bahía Honda	17,4	1 008	267
Mariel	16,4	943	248
Guanajay	19,9	1 237	312
Caimito	17,3	1 032	263
Bauta	18,2	1 131	276
San Antonio de los Baños	17,6	1 117	264
Güira de Melena	17,4	1 047	264
Alquizar	14,3	794	212
Artemisa	18,1	1 131	276
Candelaria	17,1	976	261
San Cristobal	17,3	1 005	264
La Habana	21,1	1 450	328
Playa	23,4	1 823	366
Plaza de la Revolución	27,5	2 491	447
Centro Habana	21,8	1 645	335
Habana Vieja	20,2	1 460	307
Regla	19,5	1 243	300
Habana del Este	22,8	1 605	363
Guanabacoa	19,1	1 205	294
San Miguel del Padrón	17,7	1 061	269
Diez de Octubre	23,4	1 694	373
Cerro	22,1	1 606	345
Marianao	20,1	1 376	308
La Lisa	19,4	1 234	299
Boyeros	19,3	1 249	295
Arroyo Naranjo	18,6	1 149	285
Cotorro	18,8	1 149	289

5. Medidas que caracterizan el proceso de envejecimiento, por municipios.

	2016	2016	2016
	Porcentaje de personas de 60 años y más respecto a la población total (V/P)*100	Personas de 60 años y más respecto a la población de 0 a 14 años (V/J)*1000	Personas de 60 años y más respecto a la población de 15 a 59 años (V/A)*1000
PROVINCIAS/MUNICIPIOS			
Mayabeque	19,8	1 250	307
Bejucal	19,0	1 222	289
San José de las Lajas	18,1	1 047	281
Jaruco	22,5	1 540	357
Santa Cruz del Norte	20,7	1 369	322
Madruga	21,9	1 521	343
Nueva Paz	20,5	1 326	320
San Nicolás	19,8	1 304	305
Güines	21,0	1 398	328
Melena del Sur	18,7	1 147	288
Batabanó	16,9	977	258
Quivicán	19,3	1 199	299
Matanzas	19,9	1 292	308
Matanzas	20,2	1 322	313
Cárdenas	17,4	1 095	261
Martí	20,7	1 411	319
Colón	21,0	1 327	331
Perico	19,6	1 238	304
Jovellanos	19,5	1 194	303
Pedro Betancourt	22,3	1 602	348
Limonar	19,6	1 229	304
Unión de Reyes	24,8	1 858	400
Ciénaga de Zapata	15,3	843	229
Jagüey Grande	19,9	1 321	307
Calimete	21,1	1 416	329
Los Arabos	21,7	1 455	343
Villa Clara	23,1	1 571	373
Corralillo	22,9	1 588	366
Quemado de Güines	23,9	1 686	387
Sagua la Grande	23,4	1 581	379
Encrucijada	24,2	1 674	395
Camajuaní	24,1	1 731	388
Caibarién	20,0	1 263	312
Remedios	24,3	1 784	392
Placetas	25,0	1 733	414
Santa Clara	22,8	1 513	367
Cifuentes	24,3	1 706	397
Santo Domingo	23,0	1 590	369
Ranchuelo	23,1	1 549	372
Manicaragua	21,5	1 408	341

5. Medidas que caracterizan el proceso de envejecimiento, por municipios.

	2016	2016	2016
	Porcentaje de personas de 60 años y más respecto a la población total (V/P)*100	Personas de 60 años y más respecto a la población de 0 a 14 años (V/J)*1000	Personas de 60 años y más respecto a la población de 15 a 59 años (V/A)*1000
PROVINCIAS/MUNICIPIOS			
Cienfuegos	19,5	1 204	304
Aguada de Pasajeros	20,4	1 200	326
Rodas	20,5	1 320	320
Palmira	20,0	1 244	313
Lajas	21,9	1 361	353
Cruces	22,3	1 424	359
Cumanayagua	20,2	1 268	317
Cienfuegos	18,5	1 146	283
Abreus	17,7	977	276
Sancti Spíritus	21,0	1 314	332
Yaguajay	23,5	1 649	377
Jatibonico	19,9	1 167	316
Taguasco	21,2	1 333	337
Cabaiguán	23,5	1 611	379
Fomento	23,7	1 636	384
Trinidad	18,7	1 105	290
Sancti Spíritus	20,2	1 222	319
La Sierpe	16,3	910	247
Ciego de Avila	18,5	1 112	286
Chambas	20,4	1 325	319
Morón	18,3	1 119	280
Bolivia	15,9	835	244
1ro de Enero	17,7	981	276
Ciro Redondo	17,4	1 020	265
Florencia	23,6	1 654	379
Majagua	20,4	1 249	323
Ciego de Avila	18,6	1 148	285
Venezuela	16,8	909	258
Baraguá	16,6	878	257
Camagüey	19,7	1 216	308
Carlos M. de Céspedes	18,3	1 100	281
Esmeralda	19,3	1 157	302
Sierra de Cubitas	15,7	896	234
Minas	19,1	1 168	296
Nuevitas	19,0	1 174	293
Guáimaro	22,5	1 544	357
Sibanicú	19,0	1 125	297
Camagüey	20,8	1 312	329
Florida	20,0	1 274	312
Vertientes	17,8	1 005	276
Jimaguayú	16,1	882	246
Najasa	17,1	1 023	258
Santa Cruz del Sur	18,3	1 096	282

5. Medidas que caracterizan el proceso de envejecimiento, por municipios.

	2016	2016	2016
	Porcentaje de personas de 60 años y más respecto a la población total (V/P)*100	Personas de 60 años y más respecto a la población de 0 a 14 años (V/J)*1000	Personas de 60 años y más respecto a la población de 15 a 59 años (V/A)*1000
PROVINCIAS/MUNICIPIOS			
Las Tunas	19,0	1 135	296
Manatí	18,7	1 059	294
Puerto Padre	21,2	1 374	334
Jesús Menéndez	20,6	1 325	322
Majibacoa	17,4	979	269
Las Tunas	18,2	1 041	282
Jobabo	19,0	1 123	295
Colombia	19,2	1 204	296
Amancio Rodríguez	18,2	1 114	279
Holguín	19,5	1 136	308
Gibara	22,5	1 438	365
Rafael Freire	18,1	1 050	279
Banes	20,9	1 347	330
Antillas	19,4	1 118	308
Báguanos	20,8	1 188	336
Holguín	20,0	1 191	316
Calixto García	20,1	1 166	320
Cacocúm	17,8	964	280
Urbano Noris	19,1	1 092	302
Cueto	18,8	1 066	296
Mayarí	20,1	1 176	319
Frank País	18,4	1 029	288
Sagua de Tánamo	18,6	990	298
Moa	14,1	720	212
Granma	18,4	1 040	288
Río Cauto	15,8	834	241
Cauto Cristo	16,8	883	263
Jiguaní	19,5	1 136	308
Bayamo	18,6	1 080	289
Yara	18,4	1 108	283
Manzanillo	19,9	1 156	316
Campechuela	18,8	1 071	295
Media Luna	18,5	1 078	288
Niquero	17,0	878	266
Pilón	16,6	859	259
Bartolome Masó	17,5	944	275
Buey Arriba	17,2	896	271
Guisa	18,8	1 073	296

5. Medidas que caracterizan el proceso de envejecimiento, por municipios.

PROVINCIAS/MUNICIPIOS	2016	2016	2016
	Porcentaje de personas de 60 años y más respecto a la población total (V/P)*100	Personas de 60 años y más respecto a la población de 0 a 14 años (V/J)*1000	Personas de 60 años y más respecto a la población de 15 a 59 años (V/A)*1000
Santiago de Cuba	18,3	1 009	288
Contramaestre	18,4	1 025	290
Mella	16,0	824	247
San Luis	17,1	870	270
Segundo Frente	17,1	884	269
Songo - La Maya	16,6	854	259
Santiago de Cuba	19,2	1 107	303
Palma Soriano	19,4	1 090	309
Tercer Frente	15,5	780	240
Guamá	14,7	707	229
Guantánamo	17,3	896	272
El Salvador	14,6	695	227
Manuel Tames	15,7	790	244
Yateras	13,0	593	200
Baracoa	18,7	1 042	295
Maisí	16,0	750	256
Imías	15,5	755	243
San Antonio del Sur	15,9	739	253
Caimanera	13,3	643	202
Guantánamo	18,6	1 020	296
Niceto Pérez	15,5	769	241
Isla de la Juventud	17,6	1 016	269

6. Indicadores del proceso de envejecimiento, por municipios según tipología de envejecimiento (ordenada de menor proporción de 60 años y más a mayor).

MUNICIPIOS	Porcentaje de personas de 60 años y más respecto a la población total (V/P)*100	Personas de 60 años y más respecto a la población de 0 a 14 años (V/J)*1000	Personas de 60 años y más respecto a la población de 15 a 59 años (V/A)*1000
TIPO 2 (municipios con proporción entre 10,0% y 15,0%)			
Yateras	13,0	593	200
Caimanera	13,3	643	202
Moa	14,1	720	212
Alquizar	14,3	794	212
El Salvador	14,6	695	227
Guamá	14,7	707	229

6. Indicadores del proceso de envejecimiento, por municipios según tipología de envejecimiento (ordenada de menor proporción de 60 años y más a mayor).

MUNICIPIOS	Porcentaje de personas de 60 años y más respecto a la población total (V/P)*100	Personas de 60 años y más respecto a la población de 0 a 14 años (V/J)*1000	Personas de 60 años y más respecto a la población de 15 a 59 años (V/A)*1000

TIPO 3 (municipios con proporción mayor al 15,0%)

Ciénaga de Zapata	15,3	843	229
Niceto Pérez	15,5	769	241
Imias	15,5	755	243
Tercer Frente	15,5	780	240
Sierra de Cubitas	15,7	896	234
Manuel Tames	15,7	790	244
Río Cauto	15,8	834	241
San Antonio del Sur	15,9	739	253
Bolivia	15,9	835	244
Mella	16,0	824	247
Maisí	16,0	750	256
Jimaguayú	16,1	882	246
La Sierpe	16,3	910	247
Mariel	16,4	943	248
Songo - La Maya	16,6	854	259
Pilón	16,6	859	259
Baraguá	16,6	878	257
Venezuela	16,8	909	258
Cauto Cristo	16,8	883	263
Batabanó	16,9	977	258
Niquero	17,0	878	266
Candelaria	17,1	976	261
San Luis	17,1	870	270
Najasa	17,1	1023	258
Segundo Frente	17,1	884	269
Buey Arriba	17,2	896	271
San Cristobal	17,3	1005	264
Caimito	17,3	1032	263
Ciro Redondo	17,4	1020	265
Güira de Melena	17,4	1047	264
Majibacoa	17,4	979	269
Bahía Honda	17,4	1008	267
Cárdenas	17,4	1095	261
Bartolome Masó	17,5	944	275
Isla de la Juventud	17,6	1016	269

**6. Indicadores del proceso de envejecimiento, por municipios según tipología de envejecimiento
(ordenada de menor proporción de 60 años y más a mayor).**

MUNICIPIOS	Porcentaje de personas de 60 años y más respecto a la población total (V/P)*100	Personas de 60 años y más respecto a la población de 0 a 14 años (V/J)*1000	Personas de 60 años y más respecto a la población de 15 a 59 años (V/A)*1000
San Antonio de los Baños	17,6	1117	264
San Miguel del Padrón	17,7	1061	269
Abreus	17,7	977	276
1ro de Enero	17,7	981	276
Vertientes	17,8	1005	276
Cacocúm	17,8	964	280
Rafael Freire	18,1	1050	279
Artemisa	18,1	1131	276
San José de las Lajas	18,1	1047	281
Bauta	18,2	1131	276
Las Tunas	18,2	1041	282
Amancio Rodríguez	18,2	1114	279
Carlos M. de Céspedes	18,3	1100	281
Morón	18,3	1119	280
Santa Cruz del Sur	18,3	1096	282
Frank País	18,4	1029	288
Yara	18,4	1108	283
Contramaestre	18,4	1025	290
Cienfuegos	18,5	1146	283
Media Luna	18,5	1078	288
Bayamo	18,6	1080	289
Arroyo Naranjo	18,6	1149	285
Ciego de Avila	18,6	1148	285
Sagua de Tánamo	18,6	990	298
Guantánamo	18,6	1020	296
Manatí	18,7	1059	294
Trinidad	18,7	1105	290
Baracoa	18,7	1042	295
Melena del Sur	18,7	1147	288
Cotorro	18,8	1149	289
Campechuela	18,8	1071	295
Cueto	18,8	1066	296
Guisa	18,8	1073	296
Bejucal	19,0	1222	289
Jobabo	19,0	1123	295
Nuevitas	19,0	1174	293
Guane	19,0	1123	297
Sibanicú	19,0	1125	297

6. Indicadores del proceso de envejecimiento, por municipios según tipología de envejecimiento (ordenada de menor proporción de 60 años y más a mayor).

MUNICIPIOS	Porcentaje de personas de 60 años y más respecto a la población total (V/P)*100	Personas de 60 años y más respecto a la población de 0 a 14 años (V/J)*1000	Personas de 60 años y más respecto a la población de 15 a 59 años (V/A)*1000
Guanabacoa	19,1	1205	294
Minas	19,1	1168	296
Urbano Noris	19,1	1092	302
Sandino	19,2	1195	296
Colombia	19,2	1204	296
Santiago de Cuba	19,2	1107	303
Boyeros	19,3	1249	295
Esmeralda	19,3	1157	302
Quivicán	19,3	1199	299
San Luis	19,3	1157	302
La Lisa	19,4	1234	299
Palma Soriano	19,4	1090	309
Los Palacios	19,4	1195	302
Antillas	19,4	1118	308
Regla	19,5	1243	300
Jovellanos	19,5	1194	303
Jiguaní	19,5	1136	308
La Palma	19,6	1142	310
Limonar	19,6	1229	304
Perico	19,6	1238	304
Mantua	19,6	1228	305
Viñales	19,7	1141	312
San Nicolás	19,8	1304	305
Manzanillo	19,9	1156	316
Guanajay	19,9	1237	312
Jatibonico	19,9	1167	316
Jagüey Grande	19,9	1321	307
Holguín	20,0	1191	316
Caibarién	20,0	1263	312
Palmira	20,0	1244	313
Florida	20,0	1274	312
Mayarí	20,1	1176	319
Calixto García	20,1	1166	320
Marianao	20,1	1376	308
Sancti Spíritus	20,2	1222	319
Matanzas	20,2	1322	313
Habana Vieja	20,2	1460	307

**6. Indicadores del proceso de envejecimiento, por municipios según tipología de envejecimiento
(ordenada de menor proporción de 60 años y más a mayor).**

Cumanayagua	20,2	1268	317
Aguada de Pasajeros	20,4	1200	326
Majagua	20,4	1249	323
Chambas	20,4	1325	319
Minas de Matahambre	20,5	1243	325
Rodas	20,5	1320	320
Nueva Paz	20,5	1326	320
Jesús Menéndez	20,6	1325	322
Martí	20,7	1411	319
Consolación del Sur	20,7	1244	330
Santa Cruz del Norte	20,7	1369	322
Báguanos	20,8	1188	336
Camagüey	20,8	1312	329
San Juan y Martínez	20,9	1276	334
Banes	20,9	1347	330
Colón	21,0	1327	331
Güines	21,0	1398	328
Calimete	21,1	1416	329
Puerto Padre	21,2	1374	334
Taguasco	21,2	1333	337
Pinar del Río	21,3	1316	341
Manicaragua	21,5	1408	341
Los Arabos	21,7	1455	343
Centro Habana	21,8	1645	335
Madruga	21,9	1521	343
Lajas	21,9	1361	353
Cerro	22,1	1606	345
Pedro Betancourt	22,3	1602	348
Cruces	22,3	1424	359
Jaruco	22,5	1540	357
Guáimaro	22,5	1544	357
Gibara	22,5	1438	365
Santa Clara	22,8	1513	367
Habana del Este	22,8	1605	363
Corralillo	22,9	1588	366
Santo Domingo	23,0	1590	369
Ranchuelo	23,1	1549	372
Playa	23,4	1823	366
Sagua la Grande	23,4	1581	379
Diez de Octubre	23,4	1694	373
Cabaiguán	23,5	1611	379
Yaguajay	23,5	1649	377
Florencia	23,6	1654	379

**6. Indicadores del proceso de envejecimiento, por municipios según tipología de envejecimiento
(ordenada de menor proporción de 60 años y más a mayor).**

Fomento	23,7	1636	384
Quemado de Güines	23,9	1686	387
Camajuaní	24,1	1731	388
Encrucijada	24,2	1674	395
Remedios	24,3	1784	392
Cifuentes	24,3	1706	397
Unión de Reyes	24,8	1858	400
Placetas	25,0	1733	414
Plaza de la Revolución	27,5	2491	447

**7. Indicadores del proceso de envejecimiento, por provincias
(ordenada de menor proporción de 60 años y más a mayor).**

PROVINCIAS	Porcentaje de personas de 60 años y más respecto a la población total (V/P)*100	Personas de 60 años y más respecto a la población de 0 a 14 años (V/J)*1000	Personas de 60 años y más respecto a la población de 15 a 59 años (V/A)*1000
Cuba	19,8	1210	309
Guantánamo	17,3	896	272
Artemisa	17,4	1044	265
Isla de la Juventud	17,6	1016	269
Santiago de Cuba	18,3	1009	288
Granma	18,4	1040	288
Ciego de Avila	18,5	1112	286
Las Tunas	19,0	1135	296
Holguín	19,5	1136	308
Cienfuegos	19,5	1204	304
Camagüey	19,7	1216	308
Mayabeque	19,8	1250	307
Matanzas	19,9	1292	308
Pinar del Río	20,4	1238	323
Sancti Spíritus	21,0	1314	332
La Habana	21,1	1450	328
Villa Clara	23,1	1571	373

8 . Edad media y mediana de Cuba por provincias, según sexo.

PROVINCIAS	Ambos Sexos		Varones		Hembras	
	Edad Media	Edad Mediana	Edad Media	Edad Mediana	Edad Media	Edad Mediana
Cuba	39,9	41,1	39,1	40,1	40,7	42,1
Pinar del Río	40,0	41,2	39,6	40,5	40,4	41,9
Artemisa	38,7	39,3	38,1	38,2	39,3	40,4
La Habana	41,1	42,5	39,6	40,5	42,6	44,3
Mayabeque	40,0	40,9	39,3	40,1	40,6	41,8
Matanzas	40,4	41,4	39,3	40,2	41,3	42,5
Villa Clara	41,8	43,3	41,0	42,3	42,6	44,4
Cienfuegos	40,0	41,3	39,4	40,6	40,6	42,0
Sancti Spíritus	40,7	42,2	40,2	41,5	41,3	42,9
Ciego de Avila	39,2	40,1	38,7	39,3	39,8	40,7
Camagüey	40,1	41,4	39,5	40,7	40,7	42,2
Las Tunas	39,5	40,7	38,8	40,0	40,1	41,4
Holguín	39,7	41,1	39,1	40,4	40,3	41,8
Granma	38,9	40,2	38,4	39,3	39,4	40,8
Santiago de Cuba	38,6	39,5	37,8	38,2	39,4	40,6
Guantánamo	37,5	37,2	36,9	36,0	38,2	38,5
Isla de la Juventud	38,6	40,0	38,0	38,7	39,2	41,1